

OSNOVNA SKRB KOMUNISTOV: URESNIČEVANJE NOTRANJE SANACIJE PODJETJA

PETA DELOVNA KONFERENCA KOMUNISTOV V CINKARNI

Člani osnovne organizacije Zveze komunistov Cinkarne so na delovni konferenci razpravljali o položaju podjetja po zaključnem računu za preteklo leto in o potrebnih notranjih in zunanjih ukrepih za izboljšanje gospodarskega stanja podjetja. Konference so se udeležili tudi predsednik ekonomske komisije pri CK ZKS Zvone Dragan, predstavnik republiškega odbora zveze sindikatov Slovenije Janez Japelj, predsednica občinske skupščine Olga Vrabič, podpredsednik občinske skupščine Dušan Burnik, dipl. inž., politični sekretar ObK ZKS, Stefan Korošec, organizacijski sekretar ObK ZKS prof. Emil Rojo, predsednik občinskega sindikata delavcev industrije in rudarstva Janez Barborič, dipl. inž. in sekretar medobčinskega komiteja ZKS Janez Zahrastnik.

Poročilo sekretariata osnovne organizacije ZKS Cinkarne je podal sekretar tovariš Leopold Slapnik. Dejal je:

»Današnja konferenca komunistov v Cinkarni bo obravnavala vprašanja, ki so že dalj časa predmet razprave tako v Cinkarni kot tudi širše družbene skupnosti. Gospodarski položaj Cinkarne, ki zaposluje preko 2.000 ljudi, je v taki fazi, ko je nujno potrebna maksimalna angažiranost vseh dejavnikov, da se prepreči razpad in

likvidacija ter poiščejo vse obstoječe možnosti, ki bodo zagotovile njegov nadaljnji razvoj.

Tesno povezan s sedanjim stanjem pa je problem zaposlenih ljudi, ki vlagajo maksimalne delovne napore, njihovi dohodki pa se znižujejo v taki meri, da je že za vrsto zaposlenih vprašanje eksistenčnega minimuma zelo aktualno. Izha-

jajoč iz resolucije I. konference ZKS se postavlja pred komuniste Cinkarne izredno odgovorna naloga aktivne vključitve v reševanje nastale problematike, ki ima svoje vzroke tako v podjetju samem, kot izven njega. Ni naša naloga, da iščemo ustrezne strokovne rešitve, pač pa, da take rešitve zahtevamo, jih ovrednotimo ter

na tej osnovi sprejmemo ustrezne sklepe, ki bodo prispevali k normalizaciji gospodarskega položaja podjetja.

Ker je vsem navzočim poznan sedanji položaj Cinkarne, želim le na kratko osvetliti nekatere pomembnejše pogoje poslovanja v zadnjem obdobju.

Ce omenim analizo poslovnih odločitev podjetja v letih pred reformo, je potrebno jasno povedati, da so te poslovne odločitve v mnogočem izhajale iz takratne gospodarske politike v Jugoslaviji, ko so se pogoji investicijske politike močno razlikovali od pogojev poreformskega obdobja, kar zlasti velja za bazično industrijo v Sloveniji.

Sirok in brez dvoma zelo zanimiv program razvoja Cinkarne je v tistem času zagotavljal perspektivo podjetja, zato je lažje razumeti težave, ki so nastale, ko je bilo potrebno menjati politiko podjetja in jo uskladiti z intencijami gospodarske politike po reformskem obdobju.

Nič novega ni, če danes povemo, da je bilo to usklajevanje počasno, da so poleg objektivnih razlogov, ki izhajajo največ iz stalnega pomanjkanja lastnih sredstev in specifičnosti naše proizvodnje, ki jo je zelo težko preorientirati, igrali pomembno vlogo tudi subjektivni razlogi, ki so se kazali v premajhni elastičnosti prilagajanja tržnim zahtevam, pomanjkanju študijoznega dela preorientacije ipd.

Mnoga poslovna vprašanja, ki bi morala že pred leti dati jasne odgovore, so šele v zadnjem času našla ustrezno mesto. Pri tem mislim zlasti na raziskavo in prilagajanje tržišča za naše proizvode, za večjo povezanost komercialne in proizvodne politike, kakor tudi naslednjo analizo finančnih rezultatov poslovanja posameznih obratov.

(Nadaljevanje na 3. strani)

LETO XII.

CELJE, 15. APRIL 1970

STEVILKA 4

SANACIJSKI PROGRAM JE IZDELAN

Komisija za izdelavo sanacijskega programa je svoje delo opravila do roka, ki ga je predvidel centralni delavski svet. O programu je že razpravljal svet za primarno gospodarstvo pri celjski občinski skupščini, še pred koncem tega meseca pa bo svoje mnenje o programu izrekla tudi občinska skupščina.

Iz obsežnega sanacijskega programa objavljamo bistvene elemente, ki naj osvetlijo naše napore, predvsem pa tudi posredovanje zunanjih dejavnikov za čimhitrejšo sanacijo podjetja.

Sanacijski elaborat zajame ukrepe in predloge za sanacijo Cinkarne Celje v dveh smereh:

1. sanacijske ukrepe Cinkarne same, torej tiste ukrepe, ki so v okviru notranjih možnosti same Cinkarne;

2. predloge za soudeležbo zunanjih dejavnikov pri sanaciji Cinkarne Celje. V okviru zunanjih dejavnikov, ki naj soudeležijo pri sanaciji Cinkarne, je treba ločiti tiste, ki so več ali manj sigurni v bližnji prihodnosti in tiste, katere smemo pričakovati.

Kot izhodišče za sanacijski elaborat je upoštevan korigirani finančni plan podjetja za leto 1970 izdelan konec januarja t. l. Poleg notranjih prihrankov izkazuje program rezultate iz naslova prolongacije kreditov in zmanjševanja obrestne mere, kar seveda ni več

v mejah kompetenc podjetja. Vse te efekte sicer ni možno takoj izkazati, ker so v fazi proučevanja oz. reševanja pri ustreznih družbenih organih in institucijah.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST V MESECU MARCU

Vrednost blagovne proizvodnje, računana po stalnih cenah, je v primerjavi z mesecem februarjem porastla za 10,4 %. Blagovna proizvodnja je v tem mesecu porastla v vseh obratih, razen v obratu kemija I, kjer je bila nižja kakor v februarju. Manjša je bila proizvodnja kromovega galuna, litopona, svinčevih oksidov. V primerjavi z istim mesecem preteklega leta je vrednost blagovne proizvodnje v letošnjem marcu manjša za 11 %. Kumulativno v razdobju januar — marec 1970 pa je vrednost proizvodnje manjša za 12,7% od one, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delovne konference organizacije ZK so se udeležili tudi predstavniki občinskih in republiških družbenopolitičnih organizacij

SANACIJSKI PROGRAM JE IZDELAN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Izhodišča sanacijskega programa

V času izdelave sanacijskega elaborata so bile proučene številne možnosti in variante glede internih ukrepov za sanacijo Cinkarne, pri čemer so sodelovali vsi obrati in vse službe podjetja. Osnovna dilema, ki jo je bilo treba rešiti v zvezi s sanacijo oziroma v zvezi z nadaljnjo proizvodnjo Cinkarne, je bila:

— ali opustiti lastno proizvodnjo surovega cinka in obdržati samo predelavo in dodelavo surovega cinka na bazi kupljenega cinka;

— ali pa še nadalje proizvajati v lastnem obratu surovi cink iz nabavljenih koncentratov.

Med obrati metalurške proizvodnje obstoja tesna povezava od surovin, medproduktov do končnih produktov, vključno z bodočo preskrbo novega obrata titanovega belila z žvepleno kislino. Z ustavitvijo talilnice je pogojena ustavitve celotne ekstraktivne dejavnosti, povezane s proizvodnjo cinka;

— delo plinarne je vezano na proizvodnjo cinka z 82,5 %;

— obrat keramike proizvajajo v glavnem retorte in podležje za talilnico. Možnost preusmeritve je minimalna in zahteva študijsko delo;

— pražarna cinka je moderen objekt, ki bi ga s tehnološkimi dopolnitvami lahko preusmerili za praženje pirilov. Na tako preurejeni napravi pridobljena žveplena kislina pa bi bila predraga — granulacija bi se lahko z dodatnimi sredstvi preusmerila na granuliranje pirinitnih ogorkov, ki bi jih lahko plasirali na tržišču, vse to pa je vezano s previsokimi fiksnimi stroški. Možnost granuliranja superfosfata na isti napravi zaradi nizke cene gnojila ne pride v poštev;

— rektifikacijo cinka s proizvodnjo prahu in kadmija brez lastnega cinka, visoki proizvodni stroški onemogočajo;

— v sekundarni proizvodnji iz trebežev na tleh pečeh pridobljeni cink je zaradi nečistoč neuporaben pri nadaljnji predelavi (v valjarni), sami ogorki pa bi zahtevali ponovno predelavo z destilacijo.

Z ukinitvijo proizvodnje cinka bi ostali predelovalni obrati in obrat cinkovega belila brez lastne surovinske osnove in bi bilo te obrate potrebno oskrbovati z uvoženim cinkom, to je okoli 27.000 ton letno.

Upoštevajoč vse obveznosti v zvezi z najetimi krediti, program predvideva še nadaljnjo proizvodnjo v obratu topilnice

z zmanjšano kapaciteto 25.000 t surovega cinka. V Jugoslaviji je nabava potrebne surovine — cinkovih koncentratov deficitarna in je podjetje prisiljeno del surovin uvažati. Res je, da obstaja možnost razširitve rudarske proizvodnje cinka in svinca v Mežici in Srebrenici. Iz teh dveh rudnikov bi bilo mogoče dobiti dodatno od sredine leta 1972 dalje okoli 37.000 ton cinkovih koncentratov letno, s čimer bi deficit znašal za Cinkarno le še 6.000 ton. Za zagotovitev te dodatne količine so potrebna investicijska vlaganja v omenjena rudnika in sicer v višini 22.000.000 din v letih 1970 do 1972. To vlaganje bi bilo primerno le pod pogojem, da Cinkarna po odplačilu obstoječih obveznosti ima možnost preiti na sodobnejšo tehnologijo cinka, kar zahteva nova vlaganja v višini okoli 120 milijonov din. Ta odločitev naj bi bila sprejeta v okviru perspektivnega razvoja Slovenije do leta 1980. Kolikor do sprejetja take odločitve ne bo prišlo, je nujno računati z opustitvijo proizvodnje in predelave cinka v Cinkarni in postopno preusmeritev v kemijo.

Kot je že omenjeno zaradi visokih obveznosti, ki jih ima Cinkarna v zvezi z najetjem investicijskih posojil doma in v tujini in ki bremenijo proizvodnjo surovega cinka, se je izkazalo, da lastne proizvodnje

cinka ni mogoče ukiniti. Stanje neodplačanih investicijskih kreditov za proizvodnjo surovega cinka znašajo skupaj: glavnica 68.074.085 din in obresti 19.199.033 din.

Kolikor bi torej ukiniti lastno proizvodnjo surovega cinka, bi morali ostali obrati podjetja prevzeti iz naslova odplačila glavnice in obresti: skupaj 87.275.118 din oziroma letno v povprečju 12.467.588 din.

Tako visokih obveznosti pa obrati, ki bi preostali, ne morejo prevzeti.

Zato celoten sanacijski elaborat bazira na nadaljnji lastni proizvodnji surovega cinka.

Poslovno leto 1970 je Cinkarna začela v dokaj težavnih okoliščinah, ki jih lahko okarakteriziramo z naslednjimi:

— pomanjkanje cinkovih koncentratov onemogoča predvideno optimalno letno proizvodnjo 25.000 ton surovega cinka in bo le 19.000 ton;

— manjša letna proizvodnja od predvidene optimalne avtomatsko zmanjšuje pokritje;

— nenormalno visoke cene koncentratov glede na ceno cinka, ki so predvsem bile pojav v zadnjem četrtletju 1969, bazirajo v letošnjem letu skozi vse leto;

— korektura cen od 1. marca 1970 ne pomeni bistvenega izboljšanja, ker je temu odgovarjajoče potrebno plačevati višje cene surovin.

Zadnja ugotovitev velja tudi za nekatere druge proizvode iz področja kemije kot npr. svinčeni minij, modra galica in belilo, ter litopon.

Sanacijski ukrepi, ki jih lahko izvede Cinkarna sama in ki so določeni s tem sanacijskim programom so usmerjeni predvsem v maksimalno angaziranje vseh zaposlenih v podjetju za to, da bodo optimalno izkoriščene kapacitete, da bomo racionalno poslovali, da se komercialna služba maksimalno potrdi tako pri nabavi kot pri prodaji, da se uvede zmanjšanje režije in splošno varčevanje v sferi obratovne kot tudi upravno-prodajne režije.

Ker je leto 1970 v določeni meri prehodno obdobje, ker je prvo trimesečje z vsemi svojimi posledicami že minilo, tudi najbolj intenzivno delo v ostalih trimesečjih leta 1970 kot tudi vsi sanacijski ukrepi, določeni s tem sanacijskim elaboratom, ne bodo mogli povsem paralizirati negativnih tendenc v rezultatih poslovanja za leto 1970.

Tako bodo sanacijski ukrepi, izvedeni s silami Cinkarne, pokazali učinkovite rezultate šele v letu 1971, za katero se Cinkarna pripravlja že v letu 1970.

Sanacijski elaborat zajema zato ne samo leto 1970, ampak tudi leto 1971 in leto 1972. Zato

(Nadaljevanje na 4. strani)

Koliko znaša sindikalna članarina

Zveza sindikatov Jugoslavije s svojimi pravili in statutom določa višino članarine in njeno delitev ter namen potrošnje.

prejeli osebni dohodek za februar, višina članarine pa je bila

obračunana na osnovi januarkega osebnega dohodka.

TABELA SINDIKALNE ČLANARINE

0,60 %

V dinarjih

Iz pravilnika o članarini

10. člen

Članarina znaša 0,60 odstotka od:

— skupno ustvarjenega neto osebnega dohodka, izplačanega v mesecu;

— skupne mesečne vsote nadomestila osebnega dohodka, ki ga član prejme med boleznijo.

V času nezaposlenosti člani sindikata ne plačajo članarine.

11. člen

Ne glede na višino osebnega dohodka ali nadomestila plačajo članarino v višini 0,10 dinarja tisti člani, ki so:

— učenci v gospodarstvu;

— na neplačanem dopustu, ki traja več kot 30 dni.

V Cinkarni se članarina obračunava po naslednji tabeli: za mesec prej kot se glasi osebni dohodek. Torej 15. marca smo

Na neto osebni dohodek	Znesek članarine	Na neto osebni dohodek	Znesek članarine	Na neto osebni dohodek	Znesek članarine	Na neto osebni dohodek	Znesek članarine
500—508	3,00	926—941	5,60	1359—1375	8,20	1792—1808	10,80
509—525	3,10	942—958	5,70	1376—1391	8,30	1809—1825	10,90
526—541	3,20	959—975	5,80	1392—1408	8,40	1826—1841	11,00
542—558	3,30	976—991	5,90	1409—1425	8,50	1842—1858	11,10
559—575	3,40	992—1008	6,00	1426—1441	8,60	1859—1875	11,20
576—591	3,50	1009—1025	6,10	1442—1458	8,70	1876—1891	11,30
592—608	3,60	1026—1041	6,20	1459—1475	8,80	1892—1908	11,40
609—625	3,70	1042—1058	6,30	1476—1491	8,90	1909—1925	11,50
626—641	3,80	1059—1075	6,40	1492—1508	9,00	1926—1941	11,60
642—658	3,90	1076—1091	6,50	1509—1525	9,10	1942—1958	11,70
659—675	4,00	1092—1108	6,60	1526—1541	9,20	1959—1975	11,80
676—691	4,10	1109—1125	6,70	1542—1558	9,30	1976—1991	11,90
692—708	4,20	1126—1141	6,80	1559—1575	9,40	1992—2008	12,00
709—725	4,30	1142—1158	6,90	1576—1591	9,50	2009—2025	12,10
726—741	4,40	1159—1175	7,00	1592—1608	9,60	2026—2041	12,20
742—758	4,50	1176—1191	7,10	1609—1625	9,70	2042—2058	12,30
759—775	4,60	1192—1208	7,20	1626—1641	9,80	2059—2075	12,40
776—791	4,70	1209—1225	7,30	1642—1658	9,90	2076—2091	12,50
792—808	4,80	1226—1241	7,40	1659—1675	10,00	2092—2108	12,60
809—825	4,90	1242—1258	7,50	1676—1691	10,10	2109—2125	12,70
826—841	5,00	1259—1275	7,60	1692—1708	10,20	2126—2141	12,80
842—858	5,10	1276—1291	7,70	1709—1725	10,30	2142—2158	12,90
859—875	5,20	1292—1308	7,80	1726—1741	10,40	2159—2175	13,00
876—891	5,30	1309—1325	7,90	1742—1758	10,50	2176—2191	13,10
892—908	5,40	1326—1341	8,00	1759—1775	10,60	2192—2208	13,20
909—925	5,50	1342—1358	8,10	1776—1791	10,70	2209—2235	13,30

Za neto osebne dohodeke do 500 in 0,6 % s tem da se zneski zaokrožijo, preko 2235 din, ki niso v tej tabeli, in sicer: za osebni dohodek na 1 din, se obračuna članarina s faktorjem za članarino pa na 0,10 din.

PETA DELOVNA KONFERENCA KOMUNISTOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Objektivna ocena obstoječe politike pa le dovolj očitno kaže, da notranji napori kolektiva niso mogli preprečiti negativnega poslovanja v lanskem letu, kar nam pove že bežen pogled v ugotovitve zaključnega računa za lansko poslovno leto.

Z različnimi parcialnimi ukrepi ni bilo mogoče premestiti vedno večje razlike med cenami naših proizvodov, ki se od leta 1965 niso spreminjale, s cenami surovin in ostalih stroškov reprodukcije, ki so stalno rasle vse do začetka drugega polletja lanskega leta.

V tem času pa je že prišlo do ponovnega skoka cen reprodukcijskega materiala, uslug, prispevkov in ostalih stroškov poslovanja, med katerimi zlasti izstopa podražitev cinkovih koncentratov.

Samo podražitev osnovnih surovin kot so cinkovi in piritni koncentri, cinkovi pepeli, trdi cink, mazut, baker, ferokrom, barit, elektrolitski cink, izdelki črne metalurgije, les in embalaža ter uvožen svinec so v lanskem letu zmanjšali dohodek podjetja za okoli 921 milijonov S-din.

Izredni izdatki so porasli za 40 % v odnosu na leto 1968, dohodek, ki predstavlja družbeno akumulacijo (pogodbene in zakonske obveznosti) pa je porasel kar za 29,7 % in se je v strukturi dohodka njegova udeležba povzpela od 36 % na 45 %.

ša, Cinkarna pa z razliko od mnogih drugih podjetij ne more z domačo ceno pokrivati izgube pri izvozu, ker so cene na domačem tržišču celo nižje od lastne cene nekaterih proizvodov.

Problem izvoza pa je, gledano tudi s širšega družbenega aspekta, rešen zelo neustrezno. Vsota preko 8,5 milijonov S se steka v celoti banki, saj Cinkarna nima pravice po obstoječih predpisih niti do rentnijske kvote. Banka potemtakem prodaja ustvarjene devize delovnim organizacijam, ki uvažajo blago. Sredstva carine se stekajo v zvezni proračun, kar pomeni, da Cinkarna tudi posredno ustvarja velik družbeni dohodek, zato je tudi prav, da se pomen izvoza pravilno ovrednoti. Že omenjena investicijska politika v preteklosti, ki se je zaradi sprememb v gospodarskem sistemu le delno uresničila, je povzročila vrsto problemov, ki se danes kažejo na eni strani v slabem efektu novo zgrajenih obratov, na drugi strani pa je to povezano z velikimi obveznostmi podjetja. Tako mora Cinkarna vračati ogromne anuitete od kreditov ob zelo neugodnih obrestnih merah, ki so za industrijo naše vrste skrajno neugodne, predvsem zaradi nizke akumulacije, ki jo bazična industrija ustvarja.

Že prej omenjeni parcialni ukrepi, ki so jih organi upravljanja v podjetju spreminjali, da bi zagotovili kolikor toliko

povišani, vendar je Cinkarna še vedno ostala na spodnji lestvici po višini OD v primerjavi s poprečjem v Sloveniji, čeprav se je masa za OD zvišala v primeri z 1968. letom za 791 milijonov S-din.

Ta bežen vpogled v finančno poslovanje dovolj ilustrira nastalo poslovno izgubo v višini 1,229 milijarde S-din.

Da bo podjetje zaključilo poslovno leto z izgubo, je bilo razumljivo že v drugi polovici lanskega leta, čeprav še ni bilo mogoče ugotoviti višine te izgube. Ne moremo trdit, da se niso o nastali problematiki angažirali različni dejavniki, saj je CDS že v novembru sprejel več sklepov, s katerimi je pooblastil vodstvo podjetja z glavnim direktorjem na čelu, da ugotovi možnosti zmanjšanja stroškov poslovanja, okrepi odgovornost do izvajanja sprejetih stališč ter v duhu čim boljšega gospodarjenja krepki in razvija delovno pripravljenost med člani kolektiva.

Vedno bolj v ospredje so se postavljala tudi vprašanja analiziranja obstoječih proizvodnih kapacitet v smislu finančne učinkovitosti in upravičenosti. S paketom ukrepov, ki jih je na predlog ZIS sprejela zvezna skupščina in s katerimi se želi doseči likvidnost in pozitivno finančno poslovanje v gospodarstvu, pa je prišlo do novih momentov, ki se zlasti neugodno kažejo prav v našem podjetju.

O težkih posledicah, katere bodo nastale pri zmanjšanju OD zaposnenih članov kolektiva, smo temeljito informirali vse družbene dejavnike od republiške skupščine, IS SRS, pa do vseh občinskih organov in organizacij. Naš namen pa ni bil le v informiranju, ampak tudi v tem, da pokažemo prave razloge za sedanje finančno stanje podjetja ter dokažemo neustreznost in nerealnost nekaterih sistemskih rešitev, ki nas uokvirjajo v tak položaj.

Kakšni so bili rezultati teh pogovorov z najodgovornejšimi predstavniki omenjenih organov, je komunistom v Cinkarni znano, vendar želim opozoriti, da je bilo razumevanje za naše težave različno. Tako smo pri posameznih predstavnikih našli na polno razumevanje in obljube pomoči kar je zlasti značilno za republiški sekretariat ter občinske institucije, na manj ugoden odmev pa so našletela naša stališča pri nekaterih drugih predstavnikih.

Dokončna ugotovitev, da bo kolektiv Cinkarne moral sam prenesti posledice poslovne izgube po določenih zakona o sredstvih delovnih organizacij, je obvezala vse odgovorne dejavnike v podjetju, od vodstva podjetja in samoupravnih organov do družbeno-političnih organizacij, da prikažejo kolektivu objektivno sliko sedanjega

stanja, ga seznanijo z vzroki za to stanje ter v možnih mejah pokažejo nadaljnjo perspektivo podjetja. Taka naloga pa ni bila niti lahka, niti enostavna, saj je šlo tu za zmanjšanje že tako skromnih OD ob dejstvu, da so se stalno večali delovni napori zaposlenih, kajti zastarelost osnovnih sredstev v mnogih cinkarniških obratih zahteva velike fizične napore za rezultate, ki so jih dosegli.

Različni komentariji v samem podjetju, pa tudi izven njega, ki so bili največkrat neosnovani, njihovi nosilci pa ljudje, ki jim usoda našega podjetja ni bila mar, oziroma so želeli in

Udeleženci pozorno poslušajo referat

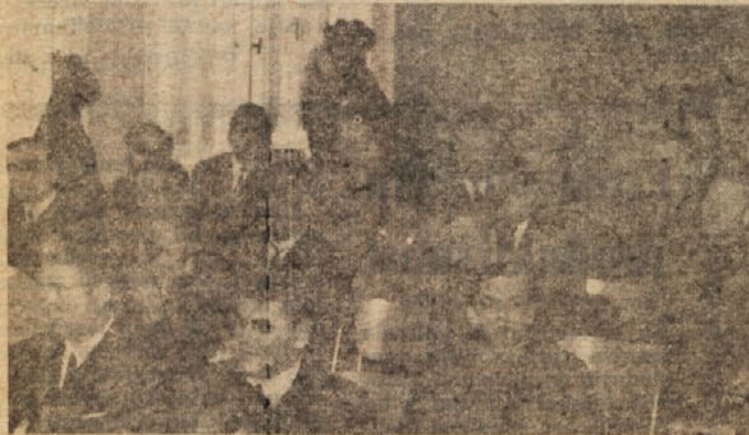
še želijo, da se likvidira podjetje s skoraj 100-letno tradicijo, ki je tudi vsa leta po vojni dajala družbi velika sredstva lastne akumulacije, so zahtevali, da se lotimo organiziranega informiranja kolektiva. Poudariti velja, da so se pri tem maksimalno angažirali vsi odgovorni dejavniki podjetja, tako da je informiranost potekala po več linijah.

O stanju podjetja, nalogah najbolj odgovornih vodilnih in vodstvenih delavcev, izgledeh nadaljnega razvoja Cinkarne in nujnosti temeljitega informiranja je razpravljal sekretariat OZK skupno s sekretarji oddelkov v Cinkarni. Na zadnji seji sekretariata so bili tudi sprejeti sklepi, ki so se nanašali na delovanje komunistov in drugih družbeno-političnih organizacij v podjetju.

Ker so bila stališča sekretariata sestavni del okvirne informacije, na osnovi katere so razpravljali komunisti po oddelkih, bom podal le okvirno oceno razgovorov komunistov v posameznih oddelkih.

Menim, da so komunisti v Cinkarni že dosedaj odigrali izredno pozitivno vlogo, saj so bile njihove razprave usmerje-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Konferenec so se udeležili skoraj vsi člani ZK Cinkarne

Finančna učinkovitost poslovanja pa se je močno zmanjšala tudi zaradi velike udeležbe Cinkarne pri izvozu, ki je v primerjavi z 1968. letom narasla za 42 % in bila realizirana s preko 8,5 milijonov dolarjev. Izvozni režim za naše proizvode še vedno karakterizirajo zelo nizke in nestimulativne izvozne premije, ki še zdaleč ne pokrivajo visokih zaščitnih carin v zapadnih državah, niti stroškov transporta. Ob tem pa je konkurenčna borba na teh tržiščih vedno ostrej-

ustrezno aktivno poslovanje, pa so imeli tudi negativne posledice za kolektiv.

Predvsem izstopa tu problem nizkih osebnih dohodkov, ki so na eni strani ogrožali eksistenco delavcev, na drugi strani pa povzročali ogromno fluktuacijo, saj so si mnogi zaposleni delavci iskali delo v tistih delovnih organizacijah, kjer so jim lahko nudili višje osebne dohodke.

V lanskem letu je bil sprejet nov pravilnik o delitvi OD, po katerem so bili osebni dohodki

SANACIJSKI PROGRAM JE IZDELAN

(Nadaljevanje z 2. strani)

je tudi v vseh pogledih prikazana situacija za vsa leta 1970—1972 za vsako leto posebej.

SANACIJSKI UKREPI CINKARNE Metalurgija

V okviru metalurgije so predvideni proizvodno komercialno sanacijski ukrepi z namenom povečanega izkoristka v talilnici za 1 %, v cinkovem belilu za 4 %, povečanje prodaje žveplene kisline na domačem tržišču in izboljšavo cinkovega prahu, ki bi ga prodajali pod boljimi pogoji.

Za doseganje predvidenih finančnih efektov na področju metalurgije so potrebne tudi določene investicije, ki znašajo skupno 310.000 dinarjev v letu 1970.

Kemija

V okviru kemije so sanacijski ukrepi usmerjeni predvsem v:

1. razširitev asortimana proizvodnje organskih barvil in mineralnih barv.

2. Povečanje fizičnega obsega proizvodnje pri celi vrsti izdelkov kemične proizvodnje, katere Cinkarna že proizvaja in za katere so po analizah komercialne službe možnosti za povečano prodajo.

Za usposobitev Cinkarne za povečanje proizvodnje kemičnih in drugih izdelkov kemičnega sektorja, so potrebne nekatere investicije, brez katerih ne bo možno doseči predvidenih rezultatov.

Potrebne investicije znašajo v posameznih letih: 1970: 1.861.589 din, 1971: 11.308.000 din, 1972: 336.021 din.

Investicije so predvidene za modernizacijo nekaterih faz proizvodnje, za izpopolnitev asortimana, adaptacijo in dodatno opremo za povečanje kapacitet kot npr. preselitev proizvodnje nekaterih premazov

Režijski stroški

V smislu splošnega varčevanja in zmanjšanja režijskih stroškov je izdelan podrobnejši pregled prihrankov, tako je že za leto 1970 predvideno znižanje režijskih stroškov v znesku 614.695 din.

Zmanjšanje števila zaposlenih in osebni dohodki

Z racionalizacijo dela pri vzdrževanju in na področju raznih splošnih služb podjetja, je s tem sanacijskim elaboratom določeno zmanjšanje števila zaposlenih. Po predvideni organizacijski shemi se je od 2.394 zaposlenih v marcu 1970 zmanjšalo število na 2.030. Upoštevajoč dosedanje odhode in predvideno zmanjšanje števila zaposlenih za 143 bo število zaposlenih v drugi polovici 1970.

leta znašalo 1.887. Od sproščene delovne sile se bo 25 delavcev lahko zaposlilo v razširjenem obratu grafike. Komercialna služba je številčno kot kadrovska nezadostno zasedena in sicer manjka zlasti višji ekonomski kader, katerega bo moralo podjetje v najkrajšem času dobiti.

Osebni dohodki v podjetju so že dalj časa dokaj nizki in je problem kako zadržati za normalno delo potrebno delovno silo, tako fizične delavce, zlasti pa delavce v vzdrževalnih obratih in višji strokovni kader. Zato bo potrebno v okviru sanacijskih ukrepov izvršiti za leto 1971 korekturo osebnih dohodkov, sicer bo zaradi pomanjkanja delovne sile onemogočeno normalno delo v podjetju. Povečanje osebnih dohodkov bi bilo sicer potrebno izvršiti že letos, vendar spričo predvidene izgube to ni mogoče, nujno pa je računati s povišanjem za okoli 10 % v letu 1971 in 1972.

Povečanje železniških tarif v letu 1970

V že tako težki situaciji je podjetje prizadeto, s povečanjem transportnih stroškov, ki v povprečju znašajo povečanje za 23,41 %. Skupno povišanje zaradi spremenjenih železniških tarif znaša 2.197.610 dinarjev. Pri tem moramo upoštevati, da v omenjeni podražitvi niso zajete kosovne pošiljke, dobave nitij odpreme blaga in se upoštevajoč tudi te različne skupni prevozniki stroški povečajo na 2.234.570 dinarjev.

(Nadaljevanje na 5. strani)

NAROČNIKI PREMOGA

V lanskem letu je bila pri prodaji premoga vrsta neprijetnosti, katere pa moramo letos povsem odpraviti. Težave so bile predvsem v tem, da naročniki premoga niso po več mesecev (celo šest) plačali dobljenega premoga, prav tako je nekaj naročnikov samovoljno zapustilo podjetje, ne bi poravnali račun za premog.

Ker sindikat nima tovrstnih sredstev za pokrivanje računov takim, je potreben določen ukrep.

V letošnjem letu so se pogoj plačevanja premoga v rudniku še poostri, zato je nujno, da apeliramo na vse, da račune za premog pravčasno poravnajo.

V ta namen mora vsak naročnik premoga podpisati izjavo, da bo poravnal račun za premog v 30 dneh; če tega ne bo opravil v omenjenem roku, mu bo obračunski oddelek odtegnil od osebnega dohodka znesek za plačilo naročenega premoga.

Premog bo dobavljen samo podpisnikom tovrstnih izjav pri tov. Jožetu KOVACU.

Talilnica bo še nadalje obratovala. Na sliki: destilacijska peč, v ospredju alonže

iz Mozirja v Celje ter izpopolnitev na tem področju, mehaniziranje polnjenja superfosfata v vreče, uvedba nove kvalitete zemeljskih barv ipd.

V navedeni vsoti, potrebni za investicije, je najvišja postavka investiranje v nadaljnji razvoj grafične dejavnosti. Proizvodnja je od leta 1966 dosegla indeks v letošnjem letu 576. Razen povečanja kapacitete se predvideva uvedba tudi proizvodnje nove kvalitete plošč za ofset tisk, ki jih narekuje današnji razvoj ofset tehnike v Jugoslaviji. To proizvodnjo je razvila Cinkarna sama, izvršena so testiranja materiala v raznih drugih državah in to z velikim uspehom, tako, da obstojajo vse realne možnosti in pogoji tudi za izvoz. V podjetju štejemo realizacijo investicije v grafiko kot prvenstveno smer nadaljnjega razvoja podjetja, predvsem pa ker gre za kompletno proizvodnjo tiskarskih potrebščin, zaokroženo v celoto, vključno tudi tiskarske barve.

Proizvodnja in produktivnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na ta rezultat je vplivala manjša proizvodnja naslednjih proizvodov: surovega cinka in prahu v talilnicah ter žveplene kisline na novih napravah (zaradi pomanjkanja cinkovih koncentratov) cinkovega belila, cinkove pločevine in trakov, (zaradi remonta), cinkovih čašic, cinkove žice, zamak cinka, anilinskih barv in pomožnih sredstev, cinkovega sulfata, litopona, ultramarina, modre galice, organolov oljnega minija.

Osnovni plan, ki je že upošteval izpade v prvem trimesečju zaradi remonta in sezonskih vplivov, je bil dosežen s 102,7 med-

tem pa je bil letni plan dosežen s 24,4 %.

Mesečni izvozni plan za marec je bil presežen za 12,2 %, saj je vrednost izvoza v tem mesecu znašala 679.868 \$, Zaradi izpadov v prvih dveh mesecih je letni plan dosežen le z 22,5 %. V primerjavi z doseženo vrednostjo izvoza v prvih treh mesecih preteklega leta pa je vrednost izvoza manjša za 11,3 %.

Vrednost izvoza v razdobju januar — marec tega leta znaša 1.622.882 \$. 55,4 % je bilo prodano na konvertibilno področje, 34,1 % na ostalo klirinško področje in 10,5 % na vzhodnoevropsko področje.

Število zaposlenih je bilo v primerjavi s istim razdobjem preteklega leta manjše za 4 %, proizvodnja pa za 12,7 %. Zaradi tega je padla produktivnost dela za 8,7 %.

Cilji in naloge slovenskih sindikatov

Na zadnjem plenumu Zveze sindikatov Slovenije smo razpravljali o programskih izhodiščih nadaljnjega delovanja sindikatov. Programski izhodišča so sedaj v javni razpravi in bodo dokončno sprejeta konec aprila. Plenum želi k oblikovanju izhodišč pritegniti čim širši krog občinstva, kajti program bo izvedljiv, če ga članstvo sprejme in ga v svojem delovanju tudi izvršuje.

Dejstvo, da se je treba skoraj vsak dan odločati med alternativami, ki zagotavljajo hitrejši družbenoekonomski, socialni in kulturni napredek delovnega človeka, terja poleg dolgoročnih ciljev tudi premišljeno prizadevanje za doseg konkretnih kratkoročnih ciljev, ki zadovoljujejo interese delovnega človeka.

Naloga in dolžnost sindikatov je, da enotno programiramo politično delovanje, ki pa ni mogoče brez iniciativnosti, zavzetosti in sposobnosti posameznikov in organizacij, da v vseh situacijah samostojno in ustvarjalno rešujejo nove in nove probleme, ki nastajajo na raznih področjih družbenega življenja.

Naš samoupravni razvoj ustvarja vedno nove možnosti, da delovni ljudje v institucijah samoupravljanja, v družbenopolitičnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah lahko vplivajo na odločitve, ki zadovoljujejo v obsegu možnosti njihove današnje potrebe, obenem pa približujejo uresničenje bolj oddaljenih ciljev.

Ustvarjeni so pogoji za premagovanje birokratskih in tehno-kratskih odporov v naprednem družbenem razvoju ter izpopolnjevanje družbenopolitičnega sistema, ki naj bi še bolj zagotavljal uresničevanje naprednih družbenih interesov.

Toda možnosti niso še stvarnosti. Birokratsko-tehno-kratske iluzije, ki jih reproducira naša nerazvita stvarnost, da se lahko napredni cilji realizirajo mimo današnjih interesov ljudi ali proti njim in še vedno nezadostna družbena moč, razvitost in zavest samoupravljanja, so vzrok, da ostajajo obstoječe možnosti večkrat neizkoriščene.

Ker ima tudi interna zakonodaja, mimo drugega, vpliv na odnose v podjetju, je naloga sindikatov, da nenehno sodelujejo pri graditvi interne zakonodaje in spremljajo uresničevanje zapisanih norm. Splošni akti so oprijemljiv okvir, v katerem naj uresničujemo samoupravne pravice in dolžnosti, zato je cilj sindikatov, da se praksa samoupravljanja nenehno usklajuje s sprejetimi samoupravnimi normami. Prepričani smo, da samoupravni akti vendarle izražajo potrebe zaposlenih, da normirajo posamezne odnose v proizvodnji, delitvi, delovnih razmerjih, informiranju itd. Sindikati bodo morali pri uresničevanju normiranih odnosov posebno ostro nastopiti proti samovoljnemu ukrepom posameznikov in

skupin, ki se ne podrejujejo sprejetim normam, ki delujejo mimo njih ali celo proti njim.

Posebno pomemben pogoj za uspeh takega dela sta medsebojna kontrola in pregled nad tem, kako se dogovori izvajajo. Kon-

trola je jamstvo, da bo vsaka naloga izvedena v celoti. Načrtovanje novih nalog najbolj diskreditira politično delo, če se z njimi prekinja kontinuiteta in ostajajo začete akcije nedokončane.

Odgovornost posameznikov, organizacij in organov do skupno sprejetih ciljev za politično delovanje vključuje odgovornost za izbiro ustreznih in smotrskih metod. Odgovornost se preverja z doseženimi političnimi rezul-

tati ne pa samo s kvantiteto opravljenega dela.

Krepitev družbenega položaja delovnih ljudi

Pod ciljem »krepitev družbenega položaja delovnih ljudi« razumemo današnje potrebe delovnega človeka, njegov materialni standard, izobraževanje in kulturne interese, potrebe po večji socialni varnosti in potrebe po vedno bolj samoupravnem položaju v družbi.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Sanacijski program je izdelan

(Nadaljevanje s 4. strani)

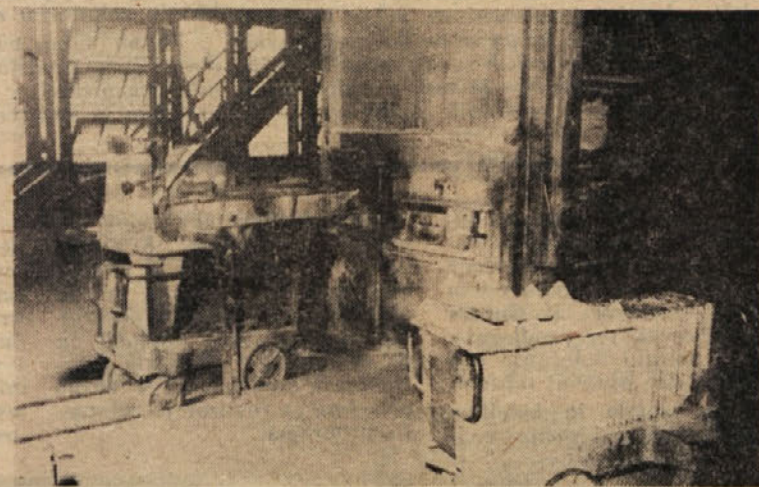
Investicije kot sanacijski ukrepi v Cinkarni

Omenili smo že, da sanacije brez določenih investicij ne bodo mogli izpeljati. Pri investicijah ločimo dve skupini:

1. investicijo v rekonstrukcijo in razširitev obstoječih obratov;

2. investicije za novo proizvodnjo po posebnih investicijskih programih.

Za investicijo pod točko 1 smo že podali številke, medtem pa za nove objekte znašajo predvidene investicije: 1970:

Saržiranje surovega cinka v rafinacijsko peč v obratu rafinacija

82.143.500 din, 1971: 81.475.644 din.

V teh novih objektih so zajeti: titanovo belilo, natrijev hidrogensulfid in ofset tiskarske barve. Sredstva za investicije so pri titanovem belilu rešena in jih ne obravnavamo kot potrebna investicijska sredstva.

Upoštevajoč proste razlike, amortizacijo za leto 1970, 1971 ter obstoječe obveznosti iz naslova odplačil investicijskih kreditov, lahko ugotovimo, da podjetje nima lastnih virov za finansiranje investicij, ki so predvidene v sanacijskem elaboratu.

Iz navedenih razlogov sanacijski program predlaga:

1. prekvalifikacijo že odobrenega investicijskega kredita za rekonstrukcijo obstoječih obratov, ki ga je odobril upravni odbor republiških skupnih rezerv gospodarskih organizacij v višini 7.000.000 din v letu 1969 za financiranje investicij po tem sanacijskem programu;

2. za financiranje investicij v letu 1971 bo Cinkarna postavila zahtevek za sredstva pri svoji poslovni banki.

V letu 1972 so predvidena minimalna vlaganja po tem sanacijskem programu, kar bo

grafičnih izdelkov.

Vsekakor pa sta obe investiciji zanimivi, ker gre za zamenjavo proizvodnje natrijevega sulfida z bolj sodobnim in kvalitetnejšim proizvodom oziroma izpopolnitev sedanje palete že omenjenih tiskarskih potrebščin.

Sistemske spremembe

Industrija svinca in cinka ustvarja v poreformskem obdobju vedno slabše ekonomske rezultate, posebno pa je občutno to poslabšanje po letu 1966. To pa zaradi tega, ker se je delež skupnosti v razporeditvi neto produkta te panoge povečal od 38 na 49 %, poleg tega pa so se obresti od kreditov povečale od 16,3 milijona dinarjev na 59,6 milijona, kar je 11,3 % vsote neto produkta tega leta. Na eni strani drag reprodukcijski materi-

(Nadaljevanje na 6. strani)

POMOČ OBČINSKEGA SINDIKATA

Občinski sindikat industrije in rudarstva je ob nastali situaciji v Cinkarni pri 80 % OD priskočil na pomoč s 15.000 din za socialne podpore. Komisija pri sindikalni podružnici Cinkarne je obravnavala 64 prošenj.

Pomagala je vsem tistim, ki imajo izredno nizek dohodek na družinskega člana. Vseh prošenj ni mogla ugodno rešiti, saj so prihajale tudi take, da »če nimaš dovolj, pojdi v sindikat«. Pri tako težkem stanju, v kakršnem se nekateri naši delavci nahajajo, bi bilo treba stvar vzeti bolj resno in iskati pomoč, ko je le-ta res nujno potrebna.

M. A.

SANACIJSKI PROGRAM JE IZDELAN

(Nadatljevanje s 5. strani)

al, na drugi pa je prodaja po nizki ceni na domačem trgu še bolj prizadela ekonomiko te industrije.

Porušitev z reformo določenih odnosov v primarni razdelitvi je močno prizadela ekonomiko industrije svinca in cinka in se omenjena dispariteta odraža v razliki, da je pariteta stroškov reprodukcije približno 16 din za \$, pariteta prodaje gotovih izdelkov na domačem trgu pa po cenah, ki so nižje od evropskih in ustrežajo pariteti 11,25 dinarjev za \$. Šele v začetku leta 1970 so se cene svinca povečale za 9% in cinka za 3%, kar pri izredno visokih cenah surovine dejansko ne krije izgube, nastale v proizvodnji. Končno je kot industrija, ki je usmerjena predvsem na izvoz (65 do 70% izdelkov je prodanih v inozemstvo kot kovina ali izdelki predelav kovin) prisiljena, da obdrži že osvojene pozicije na inozemskem tržišču in išče nove, čeprav mora plačevati visoke carine, takse in druge posebne prispevke in se to v primeru Cinkarne še posebej potencira, ker se iz grupacije edina pojavlja kot izvoznik finalnih izdelkov predelav na bazi cinka. Vsota refakcij, ki jih ta grupacija dobiva od skupnosti sploh ne pokriva izdatkov izvoza, tako da ob nominalno večjih prodajnih cenah dejansko dobivajo nižje vrednosti od tistih, ki bi jih dosegle s prodajo na domačem tržišču.

Naša proizvodnja je bila do reforme akumulativna, reforma pa je spremenila odnose na tržišču s tem, da je bil sprejet enoten princip paritete cen in je formirana na bazi kriterija neto izvozne cene, ki je istočasno bil najslabši od predloženih petih kriterijev.

Poleg barvaste metalurgije je leta 1968 samo črna metalurgija bila pod pariteto dolarja 12,50 dinarjev, danes pa je samo še barvasta metalurgija pod pariteto dolarja, pa je zato njen položaj v našem gospodarstvu tako težak. Zanimivo je dejstvo, da so vsi proizvodi proizvajalcev svinca in cinka pod družbeno kontrolo cen, medtem ko je še leta 1968 bilo samo še 40% proizvodov industrijske proizvodnje pod družbeno kontrolo.

Vsi ti ukrepi se odražajo na ekonomski položaj Cinkarne in so tudi prispevali svoj delež za nastanek finančne izgube v preteklem letu. S spremembo teh faktorjev — glavnih žarišč izgube, je mogoče podjetje iz-

Stališča 5. delovne konference komunistov v Cinkarni

Na peti delovni konferenci so komunisti na osnovi referata in zelo živahne razprave sprejeli naslednja stališča:

- Vsak član ZK Cinkarne je dolžan delovati na svojem delovnem mestu kot nosilec in zagovornik stališč organizacije ter v tem smislu ustvarjati javno mnenje v delovni sredini, v kateri se nahaja.

- Sekretarji oddelkov so dolžni, da sklicujejo sestanke komunistov po oddelkih vsaj enkrat v 14 dneh. Sekretarji naj se povezujejo s člani sekretariata, ki so zadalženi za posamezne oddelke ter skupaj z njimi sestavijo gradivo za sestanke. Na sestankih je potrebno komuniste informirati o vseh važnejših vprašanjih v zvezi s poslovanjem podjetja, s člani pa so dolžni analizirati premike v smeri notranje sanacije podjetja, dajati predloge in ocene ter jih posredovati OZK Cinkarne.

- Organi ZK Cinkarne (sekretariat, oddelki, komisije) sprejemajo dolžnost, da sistematično in temeljito spremljajo ukrepe, ki jih bodo samoupravni organi in vodstvo podjetja podvzeli v smislu boljše organizacije, večje delovne discipline, zaostritve osebne odgovornosti in polne ter ustrezne zaposlitve vseh članov kolektiva. O teh ukrepih je razpravljala konferenca OZK.

Sekretariat OZK in oddelki so dolžni vztrajati pri zahtevi, da samoupravni organi kontrolirajo realizacijo sklepov, ki jih sprejemajo na zasedanjih.

- ZK si bo prizadevala, da se kadrovske okrepitve tiste službe in oddelki v podjetju, kjer obstajajo možnosti za večje finančno poslovne učinke, ki pa se ne dosegajo ravno zaradi premalo razvitih specializiranih služb. Dolžnost organizacije je tudi v sodelovanju pri sprejemanju splošnih aktov podjetja,

kjer bomo komunisti zahtevali čim bolj dosleden sistem osebne odgovornosti zlasti za tiste delavce, katerih delovni učinek se ne more konkretno meriti po enoti proizvoda, pač pa se v veliki meri odraža v poslovanju podjetja.

- Program sanacije podjetja mora biti do konca meseca marca potrjen s strani DS podjetja. Komunisti bomo ta program ovrednotili predvsem iz družbenih izhodišč. Program mora dati oceno perspektive Cinkarne ter pokazati vlogo delavca.

- Člani ZK v celoti sprejemajo stališča, da je le v enotnosti in delovni discipliniranosti celotnega kolektiva pričakovati ustrezne pozitivne rešitve, zato bomo reagirali in obsodili vse pojave dvotirnosti, nenačelnosti, oportunističnega in kakršnega koli poizkusa ustvarjanja konfliktnih situacij, ki bi utegnile zavreti in onemogočiti sedanje možnosti razvoja.

- Delovanje komunistov mora biti usmerjeno v preprečevanje odhoda delavcev iz podjetja, zato je potrebno na razumevajoč in politično sprejemljiv način delovati med člani kolektiva. Ob tem menimo, da so vsi vodilni in vodstveni delavci dolžni vložiti maksimalne napore, da se čim prej realizira vsebina sanacijskega programa.

- Konferenca sprejme sklep, da se uradno poročilo in stališča ter sklepi konference dostavi vsem odgovornim predstavništvom in oblastnim organom ter družbeno-političnim organizacijam tako v občini, kot republiki in nekaterim zveznim organom.

Ravno tako naj bo navedeno gradivo dostavljeno predstavnikom družbeno-političnih organizacij v podjetju, samoupravnim organom in vodstvu podjetja.

vleči iz sedanjega težkega ekonomskega položaja in je Poslovno združenje proizvajalcev svinca in cinka postavilo v tem smislu Zveznemu izvršnemu svetu zahtevek ter predlagalo, da se v politiki določanja cen spoštujeta dve osnovni zahtevi:

- cena metala in izdelkov na bazi kovine naj variira enako kot svetovna cena;

- predelovalni stroški naj bodo na nivoju svetovnih.

Izvozne premije v sedanjem obsegu že pri normalnih cenah ne zadoščajo za kritje stroškov in se pri plafoniranih domačih cenah, upoštevajoč nizko določene predelovalne stroške, nujno odražajo skozi izgubo. V tem smislu je tudi podan predlog s strani Poslovnega združenja za povečanje izvozne premije, kar bi omililo sedanjo situacijo.

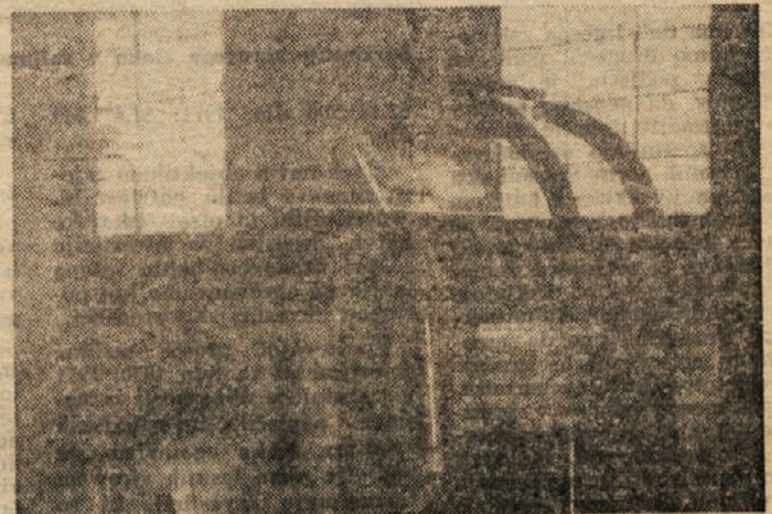
Cinkarna je že v začetku leta 1970 pričela ukrepati v smislu izboljšanja gospodarskega položaja podjetja. Izvajanje sanacijskih ukrepov, ki jih predvideva ta program pa bo realizirano do konca 1972. leta.

Za uspešno izvedbo tega programa bo poleg notranjih na-

porov potrebna tudi pomoč zunanjih dejavnikov. Ker podjetje ne razpolaga z zadostnimi lastnimi sredstvi, računa predvsem na odložitev obstoječih investicijskih odplačil in pa na dodelitev dodatnih investicijskih sredstev, ki so nujno potrebna za realizacijo celotnega programa.

Poleg tega pa računamo, (eden izmed osnovnih pogojev) na ureditev sistemskih vprašanj — izvozne premije, notranje cene — za barvno metalurgijo.

Le ob delovanju vseh dejavnikov lahko računamo na uspešno in pravočasno izvedbo tega programa.

Del avtomatskega ulivalnega stroja v valjarni

CILJI IN NALOGE SLOVENSКИH SINDIKATOV

(Nadaljevanje s 5. strani)

Materialni standard in socialna varnost

Sindikati se zavzemajo za spodnjo mejo v sistemu delitve osebnih dohodkov, za delo v rednem delovnem času, ki morajo zagotavljati reprodukcijo živega dela in ki so glede na rentabilnost ekonomsko utemeljeni (to je trenutno 700 dinarjev mesečno). Določanju osebnih dohodkov pod to mejo, tudi s pristankom delavcev in ob izkazovanju rentabilnosti se bomo upirali z vsemi sredstvi, ki so nam na voljo, da se ne bi ustvarjal videz rentabilnosti na škodo biološke substance delovnega človeka.

Zastavljamo si cilj, da se bodo praviloma in povsod osebni dohodki večali skladno z naraščanjem produktivnosti. Ne bomo vztrajali pri zahtevi, da osebni dohodki naraščajo vedno tudi sorazmerno s produktivnostjo in da krajši čas, v interesu delovnih ljudi in po njihovi volji lahko ob rastoči akumulaciji ostanejo dohodki nespremenjeni, če je to utemeljeno z razvojnimi programom delovne organizacije.

Toda tudi taka začasna rešitev je nesprejemljiva, ker morajo ob normalnem ali boljsem poslovanju osebni dohodki sorazmerno naraščati zaradi povečanja življenjskih stroškov. V naši politični akciji se bomo zavzemali, da se materialni standard delovnega človeka povečuje, le izjemoma pa, da ostane nespremenjen.

V politiki zaposlovanja se sindikati med drugim zavzemamo zlasti za naslednje:

— kadar se v delovnih organizacijah pojavi presežek delovne sile zaradi modernizacije opreme in sodobnejše produkcije, smo proti temu, da delovna organizacija odvečne delavce odpusti, temveč se zavzemamo za to, da hkrati z modernizacijo produkcije zagotovi tudi nova delovna mesta, na katerih bo presežno delovno silo mogoče zaposliti in po potrebi tudi prekvalificirati;

— kadar se kaka produkcija kot nerentabilna ali neperspektivna opušta, se zavzemamo za to, da delovna organizacija skupaj z družbenopolitično skupnostjo takoj zagotovi delavcem — ki bi z opuščanjem proizvodnje ostali brez dela — ustrezno delovno mesto v drugi delovni organizaciji.

Zahteve po racionalizaciji, modernizaciji, sprejemanju sodobne tehnologije itd. ustvarjajo latentno negotovost pri delovnih ljudeh, ki lahko postanejo vsak hip »odvečna delovna sila«. Odpušanje »tehnoloških presežkov« ne more biti politika samoupravne družbe. Zato bomo vztrajali, da mora uvajanje moderne tehnologije vkalkulirati prekvalifikacijo in premestitev »tehnološkega presežka« na dru-

ga delovna mesta v delovni organizaciji sami ali v druge delovne organizacije.

Izjeme bi lahko veljale le za delavce, ki jim je delo v proizvodnji vzporedna (postranska) zaposlitev. Tehnološki napredek ne sme ustvarjati razpoloženja, da racionalizacija, modernizacija itd. ogrožajo položaj delovnega človeka, temveč da že danes in v perspektivi njegov položaj utrjuje.

Zavzemamo se za sanacijo, preorientacijo ali druge ukrepe z družbeno pomočjo v tistih delovnih organizacijah, ki iz objektivnih razlogov poslujejo z izgubo. Prav položaj teh podjetij povzroča pri delovnih ljudeh negotovost in občutek vedno manjše socialne varnosti. Kakršnikoli družbeni ukrepi pa morajo na prvem mestu vkalkulirati v rešitev problema zaposlitev tistih,

ki v teh podjetjih delajo, pa ostajajo brez zaposlitve, če se podjetje sanira, preusmeri ali likvidira.

Naš cilj je, da bo urejanje delovnih razmerij krepilo socialno varnost delovnega človeka in varovalo pravice pri delu. Toda zaradi pritiska tržišča, ki delovne organizacije sili v sodobnejše poslovanje, se na strani organizatorjev dela neredko stopnjuje šikanozen odnos do delovnih ljudi, birokratsko komandiranje ipd., kar se kaže tudi v relativno visokem številu delovnih sporov, v notranjih napetostih in konfliktih. Tako je neredko praksa pri urejanju delovnih razmerij vzrok za socialno negotovost. Naloga sindikatov je, da analizirajo take pojave in se uprejo taki fehnokratski praksi, zaradi zahtev po produktivnosti obravnava ljudi kot

stvari. Zastavljamo si nalogo spremljati in analizirati individualne in skupinske konflikte, ugotavljati njih vzroke in usmerjati politično akcijo v delovnih organizacijah, kjer so vzroki konfliktov v taki praksi. Toda tudi v tem primeru nismo za kampanjsko reševanje problema, temveč za celovito odpravljanje vseh vzrokov: ekonomskih, normativnih, kadrovskih itd. Posebno pozornost bodo sindikati posvetili vprašanju delitve osebnih dohodkov, ki najpogosteje izziva konflikte.

Program je mnogo obširnejši, saj obravnava vsa področja delovanja sindikata. Zato bodo koristne pripombe za dokončno formulacijo programa, kakor tudi za sestavo in konkretizacijo programa osnovne organizacije sindikata Cinkarne Celje.

M. Andrejaš

ZAKLJUČEK SINDIKALNIH ŠPORTNIH IGER 1969

V organizaciji OSS oziroma komisije za rekreacijo in oddih so se odvijala športna tekmovanja v letu 1969 ter zaključila s razglasitvijo rezultatov, podelitvijo priznanj v Narodnem domu, dne 21. januarja 1970. Prireditelj je bila zelo uspešna, popestrana z zabavnimi programom, nastopali so trije ansambli s pevskim zborom in solisti.

Z razglasitvijo najboljših športnikov v Celju za leto 1969 ter podelitvijo priznanj za skupni ekipni plasman v sindikalnih športnih igrah je imel naš kolektiv dosti uspeha. Naš član kolektiva tovariš Kocuvan je bil proglašen za drugega najboljšega športnika v letu 1969, kar si je prislužil na številnih atletskih tekmovanjih širom domovine in bil tekač naše štafete 4 × 100 m na evropskem prvenstvu v Atenah, ki je bila odlična tretja z novim državnim rekordom, za kar mu lahko izrečemo največje priznanje in čestitke.

Naš kolektiv je tekmoval v vseh treh konkurencah pri članih, starejših članih ter ženskah. Ekipni plasman smo popravili za eno mesto — v letu 1968 smo osvojili 5. mesto, v letu 1969 pa

4. mesto. Seveda z malo več prizadevanja bi bil plasman znatno višji.

Člani (ekipno):

1. EMO 201 točka, 2. Libela 183,5 točke, 3. Železarna Store 176 točk, 4. Cinkarna 163 točk, 5. Ingrad 154 točk itd.

V omenjeni konkurenci je sodelovalo 38 ekip. Za tak plasman imajo največje zasluge vsi vodje sekcij: Mirko Mežnar, Franček Smeh, Marjan Leban, Silvo Dečman, N. Simonovski in Ivan Veranič ter seveda vsi tekmovalci, ki so sodelovali v 10. panogah.

Starejši člani (ekipno):

1. Cinkarna 35 točk, 2. Železarna Store 34 točk, 3. Prosveta 32 točk itd; sodelovalo je 16 ekip.

Ženske (ekipno):

1. Prosveta 29 točk, 2. Ingrad

26 točk, 3. EMO 19 točk, 4. Kovinotehna 18 točk, 5. Železarna Store 14 točk, 6. Cinkarna 13 točk itd.; sodelovalo je 17 ekip.

Pri ženskah bi posebno pohvalili tovarišico Kasteličevno, ki je prispevala največ. V upanju da ji bodo sledile tudi ostale mlajše tovarišice, pričakujemo v letu 1970 še boljši plasman ekipe.

Za dosežene plasmaje smo prejeli prehodni pokal, eno zlato medaljo, dve srebrni, tri bronaste.

V nadaljevanju omenjena prireditelj smo dosegli še eno priznanje. Kot kolektiv smo sodelovali z največjim številom ekip — 18, toda isto število je imela tudi Železarna Store. Na predlog organizatorja je bilo potrebno zabavno tekmovanje in so na obeh povabili predsednika sindikalnih podružnic obeh kolektivov, ki sta se pomerila v streljanju z zračno puško. Naš predsednik tovariš Andrejaš je bil nekoliko nepriseben in zadel 4 kroge, predsednik Železarne Store pa 5 krogov ter s tem osvojil I. nagrado 500 dinarjev, naš pa zračno puško.

S tem je bila razglasitev rezultatov končana in s pesmijo zaključena prireditelj, katero je prenašala tudi lokalna radijska postaja Radio Celje.

Za uspehe v posameznih panogah, kot za ekipne plasmaje, se zahvaljujemo posameznikom, ki so s svojim sodelovanjem prispevali, da smo dosegli takšne uspehe. Zahvaljujemo se tudi sindikalni podružnici Cinkarne, ki je vedno finančno pomagala in težila še k večjemu, masovnejšemu športnemu rekreiranju članov kolektiva. Mislimo, da nismo z uspehi dosegli največ kar je možno, zato moramo v letu 1970 težiti za tem, da se še več članov kolektiva na tak način rekreira in uspehi ne bodo izostali.

Silvo Dečman na smučarskem tekmovanju EMO—Cinkarna

PETA DELOVNA KONFERENCA KOMUNISTOV

(Nadaljevanje s 3. strani)

ne v analiziranje sedanjega gospodarskega položaja podjetja ter so vsebovale vrsto misli, ki lahko mnogo koristijo pri bodoči orientaciji podjetja. Močno izražena pripravljenost komunistov, da se maksimalno angažirajo v kolektivu tako pri tolmačenju vzrokov sedanjih problemov, kot pri sodelovanju za ustvarjanje pozitivnih pogojev poslovanja, daje garancijo, da bo kolektiv razumno sprejel in osvojil sprejete ukrepe ter odločno podprl uresničitev sanacijskega programa, o katerem bom več spregovoril kasneje.

Zlasti se mi zdi pomembno, da so komunisti temeljiteje obravnavali tudi pogoje notranje sanacije ter predlagali vrsto ukrepov, katere bomo morali v teku sanacije uresničiti.

Komunisti po oddelkih so pometakem pokazali tisto zavest, ki je bila v Cinkarni vedno prisotna, vendar v posameznih obdobjih ni mogla priti do polnega izraza.

Dogovori komunistov v oddelkih so predstavljali tudi osnovno gradivo za današnjo konferenco, ki mora podati določeno oceno političnega položaja v odnosu na gospodarsko stanje ter sprejeti s tem v zvezi tudi ustrezne ukrepe.

V prizadevanje za čim boljše informiranje kolektiva se je aktivno vključila tudi sindikalna organizacija, katere organi so že večkrat razpravljali o obstoječi situaciji, prav tako so tudi sodelovali pri stališčih o rešitvi sedanjega položaja. Sindikalna organizacija je bila tudi nosilec organizacijskih priprav za masovne sestanke v obratih, oddelkih in službah s ciljem, da tovrstno informiranje zajame tudi čim širšo iniciativno kolektiva.

Zelo uspešna je bila tudi odločitev glavnega direktorja podjetja, za sklic sestankov z vsemi odgovornimi vodstvenimi in vodilnimi delavci podjetja, kjer so se le-ti podrobneje seznanili s problematiko podjetja, izhodišči sanacijskega programa ter sprejeli obveznost, da bodo nosilci sprejetih stališč in ukrepov na masovnih obratnih sestankih.

Pomemben delež pri informiranju in oblikovanju stališč do nadaljnjega poslovanja pa se nanaša tudi na organe upravljanja, od katerih je zlasti pomembno vlogo odigral upravni odbor ter centralni delavski svet.

Njihove odločitve, ki se nanašajo predvsem na notranjo sanacijo podjetja, dokazujejo čut odgovornosti članov te organizacije, ki vedno bolj izgubljajo videz parcialnih in ozkih inte-

resov ter prevladovanje širših interesov podjetja kot celote.

Prizadevnost organov upravljanja pa bo morala biti v prihodnje bolj podprta s kontrolo realizacije sklepov ter podrobneje opredeljeno odgovornostjo posameznikov in služb.

Navedene oblike angažiranosti odgovornih dejavnikov pri informiranju in razgovorih s kolektivom lahko ocenimo kot zelo pozitivne, njihova uresničitev pa je bila mogoča le v enotnosti stališč.

Doslej podane ugotovitve pa zahtevajo tudi podrobnejšo razčlenitev potrebnih notranjih in zunanjih ukrepov, s katerimi bomo lahko normalizirali sedanje stanje in uresničili zahteve sanacijskega programa.

NOTRANJE NALOGE

Prav gotovo je težko govoriti o odstotni udeležbi pri nastali poslovni izgubi v odnosu na notranje in zunanje dejavnike. Za nas je bolj sprejemljivo stališče, da se poslovanje organizira na način, ki bo zagotavljal podjetju večji materialni dohodek ob danih pogojih.

Ko je sekretariat organizacije analiziral razloge za tolikšno poslovno izgubo, je ugotovil da, bi bila lahko ta izguba manjša, če bi bile bolj učinkovito izkoriščene posamezne možnosti koriščenja še obstoječih notranjih rezerv.

Znano nam je, da so mnoga podjetja, katerih notranji pogoji so mnogo slabši in notranje rezerve mnogo bolj izkoriščene kot v Cinkarni, vendar so ta podjetja v drugačnem tržnem položaju, zato tudi ne izbijajo ta vprašanja notranjega poslovanja v toliko meri.

Komunisti ne moremo mimo dejstva, da je osnovna dolžnost vseh odgovornih organov in delavcev v podjetju poiskati najbolj racionalne oblike gospodarjenja v času, ko je podjetje zaradi neustrezno rešenih ali nerešenih sistemskih vprašanj v tako neugodnem položaju kot je danes Cinkarna.

Notranji premiki v smeri sanacije dajejo največje zagotovilo za ustrezno pripravljenost zunanjih dejavnikov pri odpravi tistih predpisov, ki nas postavljajo pred vprašanje naše nadaljnje eksistence.

Organi upravljanja v podjetju so že sprejeli vrsto sklepov, ki se nanašajo na bolj racionalno pslovanje, zato bo tudi v prihodnje naloga komunistov, da spremljamo izvajanje teh sklepov in ugotovimo njihovo učinkovitost.

Vendar pa menimo, da je predvsem naloga vodstva podjetja in strokovnih služb, da ugotovijo dejanske možnosti zmanjšanja poslovnih stroškov ter vztrajno iščejo najustreznejše rešitve v smeri notranje sanacije podjetja. V zvezi s tem pa je nujno omeniti vprašanje

moralno političnih vrednot in odgovornosti do izvrševanja delovnih nalog posameznih struktur zaposlenih delavcev v podjetju.

Ugotovitve komunistov, tako na sejah sekretariata kot po oddelkih, ki so dobile svojo potrditev na masovnih sestankih po obratih in oddelkih, so pokazale, da je kolektiv Cinkarne izredno prizadeven, kar tudi dokazujejo njegovi delovni rezultati. Pri tem mislim predvsem na delavce v neposredni proizvodnji, ki imajo zelo malo možnosti vplivanja na politiko poslovanja, finančne učinkovitosti plasmaja naših proizvodov ipd. Njihova delovna prizadevnost je razvidna iz konkretnih rezultatov dela, zato je tudi njihova udeležba pri odgovornosti za sedanji položaj zelo majhna. Stopnjuje pa se odgovornost za ta vprašanja pri visoko strokovnih in vodilnih delavcih, katerih naloge so

Razprava na konferenci je bila živahna

kompleksnejše in odgovornost za boljše finančne rezultate poslovanja tudi mnogo večja.

Čut osebne odgovornosti do izvrševanja nalog iz delovnega procesa pa ni razvit v dovolj veliki meri. Zlasti v obdobjih večjih težav je opaziti umikanje od prevzemanja odgovornosti, zapiranje v ozke okvirje, kar zelo slabi prizadevanje tistih posameznikov, ki želijo reševati nastalo problematiko, ruši pa tudi enotnost, ki je osnova za dobro delo.

Naše velike notranje rezerve so nedvomno še vedno v obstoječih visoko strokovnih kadrih, od katerih pa mnogi niso v celoti zaposleni tako, da bi lahko koristno uporabili njihove umske sposobnosti.

Nova organizacija v podjetju, ki jo je centralni delavski svet sprejel v lanskem letu, še vedno ni rešila teh vprašanj, zato menimo, da je sedanja organizacijska shema šele prvi

korak k popolnejšemu oblikovanju organizacije podjetja.

Gotovo je potrebno točno analizirati razmerje zaposlenih tako imenovanih režijskih delavcev v odnosu na proizvodne delavce ter ugotoviti najoptimalnejši odnos. Morda ni v celoti točno, vendar se nam vsiljuje misel, da je obstoječa organizacijska shema v določenem smislu subjektivna, kar pomeni, da je upoštevala obstoječe pogoje brez temeljitejše analize o tem, ali so posamezni kadri res v polni meri in pravilno zaposleni, ali ne.

Omeniti velja tudi dejstvo, da odhajanje iz podjetja, predvsem visoko strokovnih kadrov, ni vedno povezano s prenizkimi osebnimi dohodki, čeprav je to najpomembnejši faktor, ampak pomeni to tudi premajhno oziroma neadekvatno zaposlitev, nezdrave medsebojne odnose v posameznih službah ipd.

V tej smeri gre odgovor različnim komentarjem tako v podjetju kot tudi izven njega, ki ugotavljajo, da ima Cinkarna preveč tehničnega kadra ipd. Ko sprejemamo v tem času različne ukrepe, da preprečimo odhod predvsem tistih delavcev, ki predstavljajo jedro podjetja in so za izvedbo sanacijskega programa nujno potrebni, bi bilo prav, da izvedemo selekcijo in poskušamo odpraviti tisto, kar podjetje lahko pogreša, zlasti če gre za take ljudi, ki se niso pripravljeno maksimalno vključiti v enotno prizadevanje za saniranje notranjih razmer.

Bolj dosledna in popolnejša organizacija dela pa mora pokazati uspehe v razvijanju osebne odgovornosti do dela, spoštovanju določil samoupravnih aktov in večje osebne prizetosti pri reševanju skupnih problemov dela in poslovanja.

Tudi obstoječe oblike stimuliranja delavcev pa je potrebno izpolnjevati. Uveljavljanje ustreznih instrumentov stimulacije pri delu ne pomeni le večjega delovnega učinka, ampak tudi zagotavlja večjo delovno disciplino, saj je dejstvo, da delovna prizadevnost narašča že pri razmeroma majhni stimulaciji.

V sklop prizadevanj kolektiva se vključuje tudi sanacijski program podjetja, ki bo zahteval maksimalne napore in veliko pripravljenost članov kolektiva pri svojem uresničevanju.

Obširna analiza poslovanja podjetja za nekaj let nazaj je povzročila zakasnitev roka izdelave sanacijskega programa, pričakujemo pa, da bo ta program izdelan v roku, ki ga je na zadnji seji določil centralni delavski svet.

(Nadaljevanje na 9. strani)

PETA DELOVNA KONFERENCA KOMUNISTOV

(Nadaljevanje z 8. strani)

Ker se v celoti zavedamo, kako pomembno je, da se čimprej sprejme ustrezeni sanacijski program, je stališče ZK Cinkarne predvsem v tem, da mora navedeni program realno analizirati obstoječo proizvodnjo ter ugotoviti resnično finančno učinkovitost posameznih obstoječih obratov, kakor tudi učinkovitost novih proizvodov z vsemi potrebnimi analizami tržišča.

Organizacija ZK v Cinkarni bo morala v prihodnje preko svojih organov in oddelkov spremljati uresničevanje notranje sanacije podjetja ter sodelovati pri ustvarjanju realnih pogojev za učinkovito poslovanje.

PROBLEMI POSLOVANJA V ODNOSU NA OBSTOJEČE PREDPISE

Zagotovitev perspektivnega razvoja Cinkarne v prihodnje je v zelo veliki meri odvisna od sprememb nekaterih sistemskih rešitev, katerih negativne posledice čuti podjetje že vse od začetka izvajanja gospodarske reforme.

Na vseh naših konferencah, kakor tudi na drugih organih, smo poudarjali in dokazovali pomankljivosti, katerih posledice smo v Cinkarni izrazito občutili. Dolga leta po osvoboditvi je bila Cinkarna eno od tistih podjetij, ki je sredstva akumulacije odvajala družbi, ob tem pa ni imela sredstev za razširjeno reprodukcijo in na tej osnovi modernizacijo proizvodnje.

Zastarelost osnovnih sredstev za proizvodnjo ter neperspektivnost nekaterih sedanjih proizvodov zahteva postopno preorientacijo podjetja, ki pa je seveda tesno povezana s finančnimi sredstvi.

Neenakopravni položaj bazične kemije in barvne metalurgije v odnosu na druge panoge gospodarske dejavnosti je bil z vsemi potrebnimi argumenti že mnogokrat posredovan vsem pristojnim organom občinskih, republiških in zveznih institucij, zato v uvodnih besedah ne bi ponovno govoril o teh sistemskih pomankljivostih v odnosu na tovrstno industrijo.

Osvetliti pa je potrebno odnos odgovornih dejavnikov do reševanja cinkarniške problematike. Velikokrat se nam je namreč vsiljeval vtis, da ima širša družba zelo malo interesa za Cinkarno in da posamezni krogi želijo njeno likvidacijo. Tako smo bili priče, da so v času naših največjih težav posamezni predstavniki sredstev javnega obveščanja dokaj nekonstruktivno pisali o Cinkarni, organizirana je bila javna tribuna o onesnaženju zraka, lansiranih je bilo tudi več parol, ki so nedvomno škodile po-

slovnemu ugledu podjetja in ga tako postavile v še težji položaj.

Ta mali interes do problemov Cinkarne je očiten tudi s strani tistih republiških organov in institucij, ki bi morali najbolj odločno podpirati prizadevanje podjetja in mu pomagati pri izvrševanju obstoječih problemov. Nedvomno je republiška gospodarska zbornica pokazala premalo interesa za usodo Cinkarne, saj se je njeno prizadevanje usme-

lo poročilo, ki ga je prebral sekretar osnovne organizacije, se je razvila živahna razprava.

Predsednik osnovne organizacije sindikata tovariš Martin Andrejaš je poročal o številu in vsebini masovnih sestankov, na katerih so bili člani kolektiva seznanjeni z gospodarsko problematiko podjetja. Tovariš predsednik je dejal: »Kolektiv je z razumevanjem sprejel obrazložitev vzrokov za nastalo izgubo in izrazil pripravljenost, da bo treba nekaj časa potrpeti, dokler se določene stvari, na katere sami v podjetju ne moremo vplivati, ne uredijo. Toda na sestankih so poudarili, da je treba notranje ukrepe pričeti čim prej dosledno izvajati. Člani kolektiva so opozarjali na nekatere pomankljivosti v podjetju: nabava nepotrebnega materiala, slaba disciplina in opozarjali na potrebo po zmanjšanju službenih potovanj, raznih drugih stroškov ter zahtevali zaostritev odgovornosti na slehernem delovnem mestu. Pri izvajanju notranjih ukrepov pričakujejo od strokovnega kadra več angažiranosti, več doslednega dela in odgovornosti. Na sestankih so delavci izrazili ogorčenje nad delovanjem sredstev javnega obveščanja v zvezi z onesnaženjem zraka, ki mu ne botruje samo Cinkarna, poleg tega pa menijo, da sedaj ni bil primeren čas za tako kampanjo.«

Glavni direktor podjetja tovariš Franjo Klinger, dipl. inž. je govoril o položaju bazične industrije po reformi in Cinkarne v zadnjih dvajsetih letih, nadalje o stopnji uresničitve perspektivnega razvojnega programa, ki smo ga sprejeli pred leti, o vzrokih in posledicah delne uresničitve tega programa (o tem smo poročali že v prejšnji številki »Cinkarnarja«) in o sanacijskem programu. Dejal je: »Sanacijski program bo napravljen na realni bazi in bo moral biti uresničen tako z zunanjo pomočjo, kakor z notranjim prizadevanjem. Potrebno bo iti v nadaljnjo finalizacijo naših proizvodov, ker trenutno le tu vidimo najboljše finančne pogoje.

rilo predvsem v zbiranje nekih statističnih podatkov, namesto da bi temeljito analizirala položaj tovrstne industrije in svoja stališča skušala uveljaviti tam, kjer se odloča o pogojih poslovanja.

Sele v zadnjem času, ko postaja stanje že skrajno kritično, je opaziti določene premike v tej smeri, kar predvsem velja za občinske organe in organizacije.

Navedeni indiferenten odnos s strani zunanjih dejavnikov

RAZPRAVA NA DELOVNI KONFERENCI

Naloga te konference je, da spregovorimo o vseh problemih, ki se sedaj pojavljajo. Menim pa, da je naloga slehernega člana Zveze komunistov, da aktivno deluje med sodelavci, jim razloži situacijo, v kateri se nahajamo in jih skuša pripraviti, da skupaj prebrodimo to kritično stanje. Kakršen koli revolt v podjetju, bi situacijo še poslabšal. Zavedati se moramo, da nam nihče ne more dati denarja za izplačilo stoodstotnih osebnih dohodkov, ker nam taki osebni dohodki po zakonu ne pripadajo.«

Tovariš Franc Poklšek je menil, da nismo pričakovali ob sprejemanju reforme, da se bodo nekatera podjetja ne po svoji krivdi znašla v taki situaciji, kakor Cinkarna. Ugotavljamo torej, da to ni bil namen reforme, temveč so to sistemske napake, na katere sami ne moremo vplivati, dolžni pa smo, da sami napravimo red v podjetju, da odpravimo naše napake in poiščemo skrite rezerve.

Tovariš Stane Kralj je v svoji razpravi opozoril na nekatere notranje pomankljivosti — v nekaterih službah so se po njegovem mnenju pojavile določene napake zaradi neustrezno zasedenih delovnih mest. Med drugim je tudi dejal, da so se nekateri vodilni delavci, zaradi odsotnosti prerediteljstva udeleževali partijskih sestankov v oddelkih, zaradi česar so bili komunisti premalo seznanjeni s problematiko podjetja. Ko se je dotaknil zunanjih vzrokov težke gospodarske situacije podjetja, je dejal: »Če je imela Cinkarna pri svojem poslovanju 99 plusov in samo en minus, bi morala biti širša družbena skupnost toliko uvidevna, da ji v tej situaciji priskoči na pomoč, upoštevajoč seveda donedavni pomen Cinkarne za to skupnost.«

Tovariš Zvone Dragan je poudaril, da je v referatu izredno realno prikazano ekonomsko in politično stanje v podjetju, nakazane pa so tudi naloge komunistov; ocena notranjih in zunanjih vzrokov za nastali položaj pa je zelo objektivna. V nadaljevanju svoje razprave je

pa je tudi povzročil, da še danes ne vemo, kakšna je vloga Cinkarne v nadaljnjem razvoju slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva, niti še ni jasno, kakšen družbeni položaj zavzema in ga bo zavzemala Cinkarna v sklopu jugoslovanskega gospodarstva. Mislim, da širši družbi ne more biti vseeno, da bi prišlo do likvidacije Cinkarne, saj so posledice, ki bi jih taka odločitev povzročila, ogromne, je končal tovariš Slapnik.

osvetlil še nekatere zunanje in notranje vzroke. Glede sanacijskega programa je dejal, da ga je treba čim bolj kvalitativno izdelati, obsega pa naj bi dve fazi: prva faza mora biti toliko jasno obdelana, da lahko občinska skupščina sproži postopek za pokritej izgube pri republiških institucijah. S tem bo verjetno rešen problem 80 % osebnih dohodkov. »Druga faza ni samo bolj zapletena in odgovorna, ampak je bolj kompleksna. Tu se postopne preorientacije absolutno ne bo mogoče izogniti. Pri tem bo potrebno doseči stoodstotno samostojnost in soglasnost stališč med republiškimi in lokalnimi faktorji. Ne smemo misliti, da je preorientacija enostavna operacija in mislim, da je treba danes povedati vsem zaposlenim in zunanjim dejavnikom, da gre pri preorientaciji take strukture za zelo zahtevno ekonomsko, družbeno politično in socialno operacijo, kar bo zahtevalo strnitev vseh družbeno političnih in samoupravnih sil celotnega podjetja in urejanje sistemskih vprašanj.« je dejal tovariš Dragan.

Tovariš Janez Japelj je govoril o problemu gibanja cen življenjskih in drugih artiklov in o neskladnem večanju osebnih dohodkov. Republiški svet zveze sindikatov Slovenije se je lotil obsežne analize teh gibanj, ugotovitve o vzrokih nekaterih neskladij pa je posredoval nekaterim republiškim institucijam.

Tovariš Milan Zupančič, dipl. inž. je udeležence konference seznanil z bistvenimi obrisi sanacijskega programa.

Tovariš Štefan Korošec je opozoril, da je treba čim bolj temeljito ukrepati pri reševanju sedanjega položaja, in sicer si moramo prizadevati, da čimprej rešimo problem osemdesetodstotnih osebnih dohodkov, kar pomeni solidno izdelavo sanacijskega programa. Pri uresničevanju sprejetega programa pa bo treba pritegniti

(Nadaljevanje na 14. strani)

REKREATIVNA DEJAVNOST V PRETEKLEM LETU

Področje rekreacije je mogoče organizirati na več različnih načinov. Ta dejavnost se v raznih podjetjih in ustanovah različno razvija in so pri tem uvedeni različni sistemi regresiranja. Omeniti velja, da vsaka institucija pri tem koristi osnovna načela, kot pisana pravila v svojih splošnih aktih, ki določajo organe, organizacijo, proučevanje in razvijanje rekreativne dejavnosti zaposlenih delavcev. Toda v našem primeru, bi morala biti osnovna naloga referata, da združuje organizacijsko vse veje rekreacije. Pri tem ne gre samo za letni oddih delavcev, ki letujejo v obmorskih in planinskih krajih v času svojega letnega dopusta. Splošna rekreacija bi v osnovi morala biti iniciator in pobudnik za združitev vseh oddelkov, sekcij, zvez in skupin enodnevnega izletništva, v enotno panogo rekreacije. Vsa usmeritve, razvijanje, proučevanje, organizacija in tehnične zadeve, bi morale imeti svoje centralizirano izhodišče.

Aplicirano na potrebe, ki se kažejo v Cinkarni, je preiti iz starega na boljši in skladnejši sistem, kar narekuje več drugih dejavnikov. Prvenstveno gre pri tem za skupna finančna sredstva, za množičnost, načrtovane, pogodbeno razmerje do najemanja kapacitet, notranjih in zunanjih dogovorov itd. Tudi sindikalna organizacija s svojimi vodji športnih sekcij in ekip za rekreativno dejavnost bi morali biti vporedno z referatom pomočniki v sodelovanju, usmerjanju in v dajanju predlogov za čim bolj organizirano in enotno akcijo na tem področju. Takšen sistem bi prav gotovo rodil nove rezultate in željene uspehe za počitek delavca za zdravo, športno in kulturno razvedrilo, kar vpliva na fizično sposobnost delavcev.

V Cinkarni se namreč polagoma kažejo uspehi naše pravilne

usmeritve v politiki namenskega financiranja rekreativne dejavnosti. To nam dokazujejo tudi nekateri statistični podatki, kot sledi: v letu 1969 se je odstotek vseh letovalcev povečal na 27,80 odstotka in če primerjamo stanje fizičnih delavcev, je leta 1966 letovalo 4,11 %, leta 1969 pa že 20 %. Na ta način se je povečalo število delavcev, ki so letovali v naših in pogodbeno najetih počitniških domovih. Obratno pa je stanje neorganiziranega letovanja, ker je pričelo število upadati. Domnevamo, da se bo upadanje te vrste letovanja nadaljevalo, če bomo na drugi strani z organiziranim načinom zagotovili boljše pogoje, predvsem pa cenejše usluge dnevnih penzionov.

Zaradi boljšega pregleda posredujemo članom kolektiva primerjalni indeks letovalcev po strukturi zaposlenih:

Leto	Vsi	VU	SU	NU	VK	K	PK	NK in upokojenc
1967	417	50	128	10	37	144	34	14
indeks	19,6	66	82	7,6	19	15	16,6	3,3
1968	512	51	121	36	33	136	67	50
indeks	24,4	64	74	27	18	15,4	33	14,5
1969	589	65	111	40	56	135	92	73
indeks	27,80	90	59,5	33,34	32,39	13,65	48,5	13,25

Tako je količnik porasta na 1967. leto 1,41 %, na leto 1968 pa 1,15 %. Pod povprečjem 27,80 % letovalcev od vseh zaposlenih, so letovale le skupine K in VK. V rahlem upadanju pa je skupina SU, v porastu razmerja leta 1968 pa vse ostale skupine. Na vsak način je dosežen delni porast PK in NK skupin, vendar se tudi s tako oceno rezultatov ne moremo strinjati in zadovoljiti, saj je iz slednjih skupin skupaj letovalo komaj 165 fizičnih delavcev, čeprav je v podjetju najbolj masovno zastopana.

Vse zaposlene smo ob letni zaključni statistiki letovalcev razdelili v dve skupini, in sicer:

A - skupino predstavljajo vsi inženirji, tehniki, oddelkovodje in delavci strokovnih služb;

B - skupino pa predstavljajo vsi drugi v podjetju zaposleni delavci.

Primerjalni indeks letovalcev po skupini A in B je naslednji:

Leto	A	B
1967	193	244
indeks	46,5	13,3
1968	235	277
indeks	67,9	16,1
1969	272	317
indeks	49,6	20

Količnik porasta na leto 1967 je na skupino A 1,40 %, na skupino B pa 1,29 % in v letu 1968 na skupino A 1,16 %, na skupino B pa 1,15 %. Iz tega pa dobimo še bolj interesanten podatek, če opravimo primerjavo na leto 1966, ko je iz skupine B letovalo le 4,11 % delavcev, je sedaj tu povečanje največje.

Prav je tudi, da k primerjavam dodamo še podatek delavk - žena in mladincev zaposlenih v podjetju. Delavk - žena je letovalo v preteklem letu 183, kar znaša 47,2 % od zaposlenih žena in 91 mladincev,

kar znaša 11,6 % od vseh zaposlenih mladincev.

Primerjava organiziranih in neorganiziranih letovalcev:

Način	Vsi	Zaposleni skupaj	Svojci
Organizirano	721	322	399
Neorganizirano	594	296	298
Skupaj	1.315	618	697
% neorganiziranih	45,02	47,89	42,79

V naših in pogodbeno najetih počitniških domovih je v letu 1969 letovalo skupaj 1.405 oseb, kar daje 14.423 dni. Od tega 589 delavcev, kar predstavlja 6.201 dan, 531 svojcev z regresom, kar predstavlja 5.570 dni in 127 svojcev brez regresa, je 1.311 dni. Poleg tega je bilo v naših domovih 158 tujih gostov, tj. 1.341 dni. Količnik tega stanja zaposlenih delavcev v podjetju je naveden v prvi tabeli (27,80 %).

Prav gotovo pa zanima člane kolektiva še podatek, kakšna je

Poprečni OD na družinskega člana	Vsi	Nad 600	600 - 500	400 - 500	300 - 400	300 - 200	do 200
števílo	589	131	85	84	97	94	98
struktura 1968		25	17	19	19	17	5
struktura 1969	100	22	15	15	16	16	17

V strukturi letovalcev po povprečnem osebnem dohodku na družinskega člana gre za izrazit premik na družine z manjšim dohodkom. Od leta 1967 je udeležba te skupine rasla od 4 %, 5 % na 17 %. Iz teh razlogov je računati na povečanje organiziranih letovanj in porast letovalcev z nižjimi osebnimi dohodki, kar bo bistveno vplivalo na povečanje regresa na letovalca.

Plan letovanj v preteklem letu je bil pravilno postavljen in tudi skoraj dosežen, razen majhne izjeme, ko je od vseh rezerviranih nočitev ostalo 55 neizkoriščenih, ali 0,66 % nočitev. V tem primeru gre samo za domače najete kapacitete in ni zajet podatek še proste kapacitete v Ostravi CSSR. Drugo pa je vprašanje finančnih sredstev. Služba je v letu 1969 planirala organizirati dejavnost rekreacije (v višini 200.000,00 din), zaradi česar so se izdatki z družbenim prispevkom povečali na okoli 270.000,00 din. Pri tem pa še niso vračunani izdatki enodnevnega izletni-

Fogled na plažo v Supetru na otoku Braču

struktura letovalcev po povprečnem osebnem dohodku na družinskega člana, ki izgleda takole:

štva, športne rekreacije in drugo, ker je to doslej financirala sindikalna organizacija. [Ta je dajala svoj delež tudi za stroške brezplačnih okrevancev, otroško kolonijo itd.

Ob vsem tem je pripomniti še nekaj o naših lastnih počitniških domovih. Obrat »Rinka« v Solčavi, depandansa v Logarski dolini in Piran, v katerih razpolagamo za čas treh mesecev z 5.580 ležišči, kar je mnogo preveč v razmerju naših dejanskih potreb. Za počitniški dom v Piranu namreč potekajo razgovori o odprodaji, ker je trenutno že v najemu tuje stranke in zaradi tega v letu 1970 ne bo mogoče letovanje v tem kraju. Vse premalo pa se zaposleni delavci podjetja poslužujejo doma »Rinke«, čeprav bodo tega leta najnižje cene penziona v primerjavi s cenami v najetih obmorskih krajih. Podobna je situacija nezasedenosti depandanse v Logarski dolini, čeprav gre v okolici

(Nadaljevanje na 11. strani)

Kako se bomo letos rekreirali

Služba z referatom za rekreacijo je še vedno v dogovarjanju, da prevzame vso rekreativno dejavnost podjetja v svoj sestav. Tako je namreč tudi stališče sindikalne organizacije, kar bi bilo iz aspekta koriščenja finančnih sredstev edino pravilno. Toda za tako združevanje je potrebno solidno sodelovanje sindikata, da s svojimi vodji raznih športnih sekcij izvaja že začeto organizacijo in neposredno skrbi za rekvizite in inventar, referat rekreacije pa naj bi se ukvarjal s tehničnimi priprava-

Možnost prijave je možna že takoj in lahko vsi delavci svobodno izbirajo kraje in čas letovanja. Opozoriti želimo le na delno spremembo, ker je v pretekli sezoni bila vpeljana predprijava, ki letos povsem odpade. Sedaj so možne samo direktne prijave, zato priporočamo, da se delavci posvetujejo neposredno v referatu za rekreacijo, kjer bodo ob prijavi dobili vse potrebne informacije.

Razne skupine oseb, pri katerih gre za brezplačno zdravlje-

otroško kolonijo, saj smo doslej pošiljali na lastne stroške po okoli 70 šolskih otrok v Baško. Isto število otrok je služba planirala tudi za letošnje leto in bomo zbrali podatke, kakor običajno s pomočjo institucij izven podjetja. Tudi v tem primeru gre za pomoč ogroženim družinam delavcev.

V orientacijo posredujemo članom kolektiva še podatke izhodiščnih cen penzionov v obmorskih krajih. Cene so povsod neverjetno povišali in znašajo za dnevni penzion od 38,00 do 40,00 dinarjev in več. To naj bi bile stalne sezonske cene, pred in po sezonske pa so nekoliko nižje (za dva do tri dinarje). Pri omenjenih cenah ne gre za nobene posebne »super« penzione, kot npr. v hotelskih lokalih. Vsa podražitev gre na rovaš povečanja cen živilskih izdelkov, ker so porasle od 9 do 13% v primerjavi s preteklim letom. V tej zvezi se bomo tudi cinkarnarji morali kmalu sprizniti, da ne gre več dalje s tako nizkimi regresi in vsotami, ki smo jih dali za rekreacijo, če ne želimo, da doživimo močno upadanje tistega, kar daje delavcem novih moči, razvedrila in elana pri vsakdanjem delu. K gornjim cenam je še prišteti turistično in kopalniško takso, kar znaša dnevno od 1 do 2 dinarja.

Mnogi se boste morda ob branju teh vrstic prestrašili in s svinčnikom v roki računali, koliko vas bo stalo, ako pojedete na oddih z družino. Toda stanje je od dejanskih cen precej drugačno. Služba si je prizadevala na vse mogoče načine omiliti situacijo in je uspešno sklenila precej ugodne pogodbe, tako da bodo čiste usluge dnevni penzionov najvišje 35,00 dinarjev, plus turistična taksa, ki je glede na različne kraje določena v višini 1 do 1,60 dinarja. Tako stanje bi gotovo lahko privedlo do upadanja letovanja, zaradi česar

ima služba že pripravljeno spremembo predloga regresne lestvice in jo bo predložila v odločitev centralnemu delavskemu svetu. Pri tem gre še za nekatere spremembe, da se ublaži letovalcu razlika v razmerju cen penzionov preteklega leta, kar pa je neposredno odvisno od centralnega delavskega sveta, ako bo potrdil predložene spremembe z ozirom na trenutno gospodarsko stanje v podjetju.

Povsem drugačno pa je stanje cen v dnevnih penzionov v zdraviliščih. Vsa zdravilišča, kamor smo pošiljali svoje delavce na zdravljenje, so podražila njihove usluge za 10,00 do 17,00 dinarjev, plus taksa. Pri sklepanju pogodb z zdravilišči pa nismo uspeli vplivati na njihove cene oziroma doseči znižanje le-teh, ker gre z naše strani za manjše potrebe. Dosegli smo le to, da se izognemo bremenu penalov, kar pa je odvisno od ažurnosti referata, da v določenem roku in pravočasno odpovemo rezervacijo. Podobno klavzulo smo uspeli vnesti tudi pri vseh drugih pogodbah, da podjetje ne bo plačevalo penalov, ako bo referat v svojem poslovanju ažuren, razen ene pogodbe. Zaradi visokih penalov si dovoljujemo opozoriti člane kolektiva na solidne dogovore z referatom, in sicer, da prijavijo natančne rezervacije in se pridružujejo prijavljenih rokov. V primeru, da bi kateri izmed članov kolektiva odpovedal rezervirani rok letovanja, je obvezan to storiti najmanj 20 dni pred pričetkom letovanja, da mu ne zapade že vplačani znesek ob rezervaciji, ker bo moralo podjetje v nasprotnem primeru v nekaterih pogodbenih razmerjih plačati vsote dnevni penzionov. To so tudi razlogi, da smo uspeli v pogodbah doseči nižje cene penzionov od dejanskih.

Srečno letovanje!

REKREATIVNA DEJAVNOST LANI

(Nadaljevanje z 10. strani)

Solčave in Logarske doline za lepe izletniške točke v bližnji in daljni okolici, za planinsko višjo lego in zdravo počutje. Pretekla realizacija teh kapacitet je bila minimalna. Te domove je koristilo le 63 naših delavcev s 520 nočitvami, kljub temu, da je mogoče koristiti počitniški dom »Rinko« v vseh letnih časih. Deloma so te naše domove uporabljala tuja podjetja, kot npr. Zdravilišče Slatina Radenci, »Elektra« Zagreb, »Siporex« Pula in letovalci iz ČSSR. Obe skupini domačih in tujih letovalcev sta koristili 312 penzionov, tj. 863 dni.

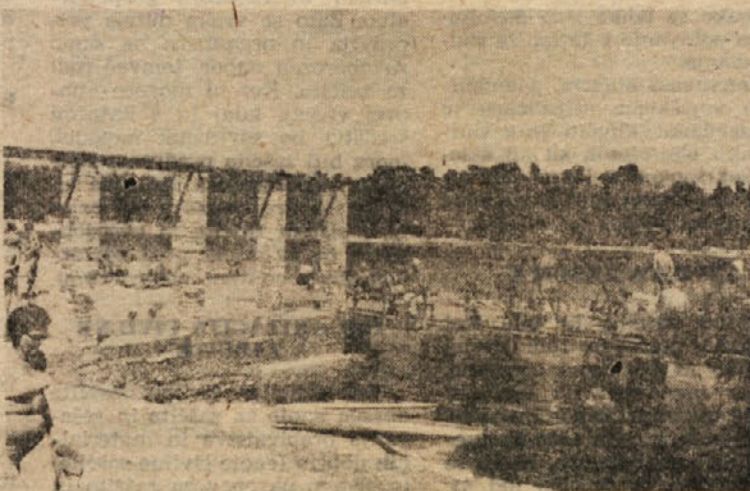
Letovišče zagrebške »Elektre« v Prekem na otoku Ugljanu — ne daleč od Zadra

mi (obveščanja, korespondiranja, organizacije prevozov itd.). Nadalje, da referat neposredno skrbi za enodnevno izletništvo delavcev in prevzame vso odgovornost nad organiziranjem izletov, skratka, da prevzame glavno breme in to izvaja ob podpori sindikata, kar zadeva izbire krajev, masovnosti itd.

Po vprašanju letnega oddiha delavcev v obmorskih krajih, ima služba že zaključene vse najemne pogodbe. V glavnem gre za iste kraje, kakor v pretekli sezoni, razen nekaj izjem podjetij, tj. novih lastnikov domov, ki so nam odstopili del svojih neizkoriščenih kapacitet. Letovanje bo omogočeno v Biogradu na moru, Crikvenici »Kamenško«, Novalji na otoku Pagu, v Supetru na otoku Braču, na otoku Ugljan v Preku, v Rabu na otoku Rabu in seveda v našem počitniškem domu »Rinka« ter v depandansi v Logarski dolini. V pogodbeno najetih krajih imamo 68 ležišč, in sicer v glavnem v sezoni, deloma pa tudi v pred in po sezoni.

Prav tako lahko v tekočem letu nudimo delavcem oddih v Ostravi v ČSSR, in sicer za 23 oseb. Čas, kadar bo mogoče te kapacitete koristiti, še ni znan, ker ustreznega odgovora doslej nismo prejeli. Služba je namreč predlagala razdobje 30 dni, in sicer od 20. julija do 20. avgusta.

nje v zdraviliških zavodih, oziroma podjetjih, brezplačno okrevanje, brezplačno letovanje krvodajalcev in socialno ogroženih delavcev pa bomo pismeno obvestili, ko bodo liste predlagancev zbrane. Krvodajalcem, ki so petnajstkrat in več darovali svojo kri v humanih akcijah in izredno potrebnih primerih, bo podjetje nudilo posebno ugodnost, čeprav bi se potem nekateri odločili za letovanje v ČSSR. Poleg tega gre tudi za

V Supetru je kopalnišče oddaljeno le pet minut od stanovanja; plaža je peščena, okolje pa je gost borov gozdiček

Civilna zaščita v novem zakonu o narodni obrambi

(Nadaljevanje)

NADOMESTILO ZA IZGUBLJENE ZASLUŽKE

Vsem občanom, ki so na vojaških vajah, pripada denarno nadomestilo za izgubljene zasluge:

— občanom v delovnem razmerju pripada nadomestilo v višini poprečnega mesečnega dohodka v zadnjih treh mesecih;

— upokojencem in invalidom v višini pokojnine ali invalidnine;

— začasno brezposelnim občanom, ki prejemajo nadomestilo v višini nadomestila zaradi začasne brezposelnosti;

— svobodni poklici, kmetje in drugi občani zunaj delovnega razmerja prejemajo nadomestilo po predpisih, ki jih izda zvezni izvršni svet;

— če ima rezervist čin v vojski, prejema nadomestilo po činu, če je to zanj ugodnejše.

ZENSKÉ, VOJAŠKI OBVEZNIKI

Zakon o vojaški obveznosti prinaša pomembne novosti glede vojaške obveznosti žensk.

V čem so te novosti?

Razširjen je krog žensk — vojaških obveznic in razširjene so njihove obveznosti kot vojaških obveznic.

Po novem zakonu so vojaške obveznice vse ženske, stare nad 19 in mlajše od 40 let ne glede na strokovno izobrazbo — ženske rezervni oficirji so vojaške obveznice do 50. leta.

Kakor moški, so tudi ženske, vojaške obveznice lahko razporejene na dolžnosti v JLA ali teritorialni obrambi. Razlika je samo v tem, da ne služijo vojaškega roka in da tudi ne spadajo pod naborno obveznost. Tudi ženske pa bo mogoče v prihodnje vpoklicati na vaje za pripravljanje in usposabljanje za obrambo dežele.

REZERVA JLA IN TERITORIALNE OBRAMBE

V rezervu JLA so lahko razporejene ženske vojaške obveznice, ki imajo potrebno izobrazbo za opravljanje raznih strokovnih poslov. To so:

— medicinsko osebje (zdravnice, zdravniške pomočnice, medicinske sestre);

— inženirke in tehnice vseh vrst;

— radiotelegrafistke, telefonistke, prometnice itd.

V enote in službe teritorialne obrambe so lahko razporejene se ženske — vojaške obveznice, ne glede na strokovne kvalifikacije.

Jugoslovanski ljudski armadi kot operativnemu delu oboroženih sil so ženske potrebne predvsem kot strokovnjaki in tudi v primeru vojne bi prišle na položaje, ki jih lahko prav tako uspešno opravljajo kakor moški. Tako se moški sprostijo za razporeditev na bojne dolžnosti.

V enote teritorialne obrambe so, kot rečeno, lahko razporejene vse ženske — vojaške obveznice, ki niso razporejene v rezervu JLA. S tem je zakon omogočil vsem ženskam, da v praksi uveljavljajo svojo ustavno pravico in obveznost glede obrambe dežele, kar je bilo po dosedanjih predpisih omogočeno samo ožjemu krogu žensk — strokovnjakom in tistim, ki se prostovoljno javijo in ki so sprejete v vojsko. Izraženo je tudi popolno priznanje ženskam kot borkam in branilkam dežele. Vzpostavljena je široka osnova za organiziranje teritorialne obrambe in vključevanje vsega ljudstva v obrambo dežele.

RAZPORED IN VPOKLIC ŽENSK V VOJSKO

Ženske — vojaške obveznice, razporejene na vojaške dolžnosti v JLA, so lahko vpoklicane na svoje dolžnosti v primeru nevarnosti napada na deželo (neposredna vojna nevarnost) ali med vojno.

Ženske, razporejene v teritorialno obrambo, so lahko vpoklicane na vojaške dolžnosti tudi v mirnem času. V mirnem času bodo največkrat vpoklicane za:

— posamezno (osebno) usposabljanje za opravljanje določenih poslov in dolžnosti v enotah teritorialne obrambe;

— vaje (kolektivno urjenje) in priučitev enot in služb teritorialne obrambe;

— mobilizacijske vaje in preizkušnje.

KDAJ SE ŽENSKÉ NE VPOKLICEJO NA VOJAŠKO DOLŽNOST

V vojaško službo ne bodo vpoklicane ženske:

— katerih zakonski drug je vpoklican na vojaško dolžnost;

— vdove, ločene in samske, ki imajo otroka mlajšega od 15 let;

— nosečnice.

VOJAK IN REZERVIST V TUJINI

Vojaku se lahko izda dovoljenje za potovanje v tujino za stalno bivanje.

Rezervnemu oficirju, podoficirju in vojaškemu uslužbencu je prepovedano vključiti se v službo tujih oboroženih sil ali skleniti kakršnokoli delovno razmerje s temi silami brez predhodne odobritve DSNO.

CIVILNA ZAŠČITA

Civilna zaščita je bila kot družbeno potrebna tudi doslej pravilno in pozitivno ocenjena, vendar njena pravna ureditev ni bila ustrezna. Zakon o narodni obrambi iz leta 1955 je vseboval le nekaj določb, ki so se nanašale na to stvarino (od 92. do 95. člena in od 126. do 130. člena) in so določale, da je civilna zaščita obvezna za vse ob-

čane od 16. leta (zgornja meja ni bila določena), pri tem pa so bile izključene posamezne kategorije občanov. Določena je bila tudi splošna obveznost izvrševanja ukrepov civilne zaščite. Ti ukrepi pa razen obvezne graditve zaklonišč v novih stavbah niso bili določeni v zakonu, temveč je bil Zvezni izvršni svet pooblaščen, da jih predpiše, vendar pa jih ni izdal.

S spremembami in dopolnitvami tega zakona iz leta 1965 je bilo delovno področje civilne zaščite razširjeno tudi za primer elementarne nevarnosti. Predvideno je bilo, da družbeno-politične skupnosti lahko ustanovijo štabe za civilno zaščito. Na podlagi tega določali so republiški zakoni o varstvu pred elementarnimi nevarnostmi določili ustanovitve štabov za civilno zaščito kot organov pristojnih za vodstvo boja zoper elementarnih nevarnosti. Ti štabi so se zlasti uveljavili v obrambi pred poplavam.

Nov zakon o narodni obrambi je zelo globoko zajel, oziroma uredil stvarino civilne zaščite in je dal pomembno mesto v sistemu organiziranja in pripravljanja splošne narodne obrambe, ter postavil široke pravne podlage za njeno pripravljanje in organiziranje. Vse VI. poglavje (od 101. do 138. člena) zakona se nanaša na civilno zaščito.

POMEN CIVILNE ZAŠČITE

Civilna zaščita je organizacija narodne obrambe, katere naloga je preprečiti, odstraniti ali ublažiti posledice elementarnih nesreč in vojnih akcij. Potreba po posebni organizaciji civilne zaščite je pogojena z značajem sodobnih bojnih sredstev in sodobnega načina bojevanja.

Obrambna moč vsake dežele je odvisna od človeškega in gospodarskega potenciala, in napadelec prav zato uporablja taka sredstva, da bi mogel čim prej onesposobiti čim večji del prebivalstva za oborožen boj, da bi porušil in razkrojil gospodarstvo. Zato se vsaka dežela pripravlja in organizira ne samo za oborožen odpor, temveč tudi za zaščito. Ker ni mogoče vnaprej vedeti, kdaj in s kakšnimi sredstvi bo sovražnik napadel, mora biti zaščita predvsem stalna in vseobsegajoča. Drugače rečeno, vsa družba mora biti zajeta v sistem zaščite in usposobljena, da se zaščiti pred najrazličnejšimi vojnimi nevarnostmi.

ORGANIZACIJA CIVILNE ZAŠČITE

Organizacija civilne zaščite obsega enote za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin (enote civilne zaščite) in sistem ukrepov za zaščito in reševanje, ki jih organizirajo in store občani, delovne in druge organizacije in ustanove.

Vsak občan mora biti predvsem sposoben, da pomaga sam sebi, članom svoje družine in soobčanom, ker se v vojni dostikrat dogaja, da medicinske in druge strokovne ekipe prizadejim ne morejo pravočasno priskočiti na pomoč.

Bilo bi tragično, če bi človek izgubil življenje samo zato, ker nihče izmed svojcev ne zna zaustaviti krvavitve, ali dati kake najpreprostejše pomoči. Zato je osnova civilne zaščite predvsem v usposobitvi vsakega in usposobljenost delovne skupnosti, delovne organizacije, ustanove in stanovanjske hiše, da se sami zaščitijo, in v obstoju množične organizacije za zaščito in reševanje.

ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

Enote civilne zaščite so v našem sistemu narodne obrambe sile, ki so namenjene za varstvo in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin pred vojnimi akcijami. Ustanovijo se, opremljajo, vadijo in opravljajo potrebne priprave že v miru, mobilizirane so občasno in po potrebi v primeru neposredne vojne nevarnosti in v vojnem stanju. Mobilizirane pa so lahko tudi v miru, da bi sodelovale v akcijah za varstvo in reševanje pri večjih elementarnih nesrečah, kakor za vaje civilne zaščite.

Enote civilne zaščite, ki jih določa zakon, imajo pravzaprav značaj tako imenovane samozastite. Namenjene so predvsem za lastno zaščito in reševanje, tj. za zaščito svoje delovne organizacije.

Po nalogah in namembnosti so enote civilne zaščite lahko najrazličnejše: za prvo zdravniško pomoč, za zaščito pred radiacijskimi, biološkimi in kemijskimi sedstvi, za odstranjevanje ruševin, gašenje požarov itd.

Čeprav različne po namenu imajo vse enote zaščite skupno nalogo, da rešujejo prebivalstvo in materialne dobrine pred posledicami vojnih akcij.

KDO SE RAZPREDI V ENOTE CIVILNE ZAŠČITE?

V enote civilne zaščite se lahko razporedijo vsi občani od 16. do 65. leta, sposobni opravljati razne dolžnosti in posle zaščite.

Od teh so izvzeti:

— nosečnice in matere z otroki izpod 7 let,

— občani v službi stalne sestave JLA,

— občani, ki gredo v primeru vojne v JLA, enote in službe teritorialne obrambe, kakor tudi tisti, ki so razporejeni na delo v delovnih organizacijah, ustanovah in uradih ter miličniki.

(Nadaljevanje na 14. strani)

V mesecu februarju je prišlo do stagnacije števila poškodb pri delu. Stevilo izgubljenih dni pa se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 7%. V primerjavi s povprečjem preteklega leta pa je vseeno manjše za 22%.

Primerjava doseženih rezultatov za celotno podjetje

	Poprečje 1969	Januar 1970	Februar 1970
Poprečno število zaposlenih	2094	2068	2034
Število poškodb pri delu	377	24	24
Število izgubljenih dni	6498	388	416
Število poškodb na 100 zaposlenih	18	14,9	14,1
Število izgubljenih dni na 1 poškodbo	17,1	16,2	17,3
Število izgubljenih dni na 1 zaposl.	3,08	2,24	2,5
Število poškodb na poti	61	6	3
Število izgubljenih dni	1817	159	70
Skupaj vseh poškodb	438	30	27
Skupaj vseh izgubljenih dni	8315	547	486

Iz tabele vidimo, da se v mesecu februarju pogostost poškodb kot tudi resnost nasproti januarju ni bistveno spremenila. Pogostost in resnost poškodb sta daleč pod povprečjem lanskega leta.

Primerjava doseženih rezultatov v sektorjih

	Metallurgija	Uprava	Kemija	Vzdrževanje	Podjetje
Poprečno število zaposlenih	738	535	271	490	2034
Število poškodb pri delu	13	2	4	5	24
Število izgubljenih dni	238	38	83	57	416
Število poškodb na 100 zaposlenih	4,4	21,1	17,6	12,3	14,1
Poprečno število izgubljenih dni na 1 poškodbo	18,3	19,-	20,7	11,4	17,3
Poprečno število izgubljenih dni na 1 zaposlenega	3,87	0,85	3,7	1,4	2,5
Število poškodb na poti	2	—	1	1	3
Število izgubljenih dni	59	—	1	10	70
Skupaj vseh poškodb	15	2	4	6	27
Skupaj vseh izgubljenih dni	297	38	84	67	486

Pogostost poškodb je še vedno največja v metalurškem sektorju kar gre predvsem na račun talilnice. Izredno je tudi narasla v kemijskem sektorju.

PROBLEMATIKA V POSAMEZNIH SEKTORJIH

Metallurgija

V metalurškem sektorju je opaziti postopno zmanjševanje števila poškodb pri delu. To pa ne velja za izgubljene dni, ki so se v primerjavi z januarjem občutno povečali. Kljub vsemu pa so v primerjavi (število dni na enega zaposlenega) s preteklim letom za 16% manjše.

Pri analizi fluktuacije je ugotovljeno, da je bilo od skupaj 19 sprejemov 6 sprejemov v metallurgiji, od skupno 54 izstopov je bilo v metallurgiji zabeleženih 25 izstopov.

Pri analizi poškodb v posameznih sektorjih ugotavljamo, da je 85% poškodb terjal proizvodni proces.

Analiza vzrokov ponovno prikazuje visok odstotek (61%) poškodb zaradi neprevidnosti.

Pri analizi poškodb po delih telesa ni sprememb, poškodbe rok se gibljejo okrog 46% in nog 30%.

Opekline predstavljajo 46% vseh poškodb v sektorju. Potrebno je poostriži kontrolo izvajanja ustreznih ukrepov, da se prepreči nadaljnje naraščanje števila opeklin. Neupoštevanje

varnostnih ukrepov je terjalo 15% opeklin (od 6 opeklin 2 zaradi neupoštevanja varnostnih ukrepov).

Uprava in ostalo

V tem sektorju se je v primerjavi z januarjem zmanjšalo število poškodb kakor tudi izgubljenih dni. Rezultat za februar je zadovoljiv ter ne presega povprečja preteklega leta.

Kemija

V kemijskem sektorju se je število poškodb glede na mesec januar povečalo tako, da je rahlo nad lanskeoletnim povprečjem.

Pri fluktuaciji delovne sile beležimo 6 vstopov in 4 izstope z dela, skupno 10 ljudi ali 3,7% zaposlenih.

Pri analizi poškodb v dejavnostih ugotavljamo, da je 50% poškodb terjal proizvodni proces.

Analiza vzrokov poškodb prikazuje, da so vse poškodbe nastale zaradi neprevidnosti poškodovancev.

Analiza poškodb po obliki nam pove, da je 75% poškodb nastalo zaradi opeklin. Od tega je bila ena opekline hujšega značaja.

Vzdrževalni obrati

V tem sektorju se je število nesreč glede na mesec januar zmanjšalo in je pod lanskeoletnim povprečjem.

Pri fluktuaciji delovne sile beležimo 5 vstopov in 18 izstopov z dela, skupno 23 ljudi ali 4,7% zaposlenih.

Pri analizi poškodb po dejavnosti ugotavljamo, da je 80% poškodb terjalo vzdrževanje.

Prav tako kaže analiza vzrokov poškodb, da je 80% poškodb nastalo zaradi neprevidnosti poškodovancev.

Analiza poškodb po obliki kaže tipične poškodbe pri delu vzdrževalnih obratov (udarec, urez, vbod, stisnjenje).

V MESECU FEBRUARJU SO SE PRI DELU POŠKODOVALI V TALILNICI

Marko ČATER je pričel ulivati cink v vlažen model. Pri tem mu je cink brizgnil po vratu in stegnu.

Stjepan VALJAVEC se je pri odstranjevanju predležev iz pečnih oken opeknel s tekočim cinkom po nartu leve noge.

Anton VODELJŠEK je dobil opekline po stopalu leve noge, ko je polnil retorté destilacijske peči. Del vroče šarže je vrglo iz retorte, ker ponesrečenec ni napolnil retorte tako, kot je potrebno.

Dimitrij MLADENOVIC je odstranjeval cinkove bloke iz modelov. Pri tem mu je blok zdrsnil v model ter mu stisnil prst leve roke.

Alojz TREFALT je pripravljval šaržo za destilacijsko peč, ko je njegov sodelavec odvrigel železno cev, je nehote zadel ponesrečenca v piščal desne noge.

Nikola MILOJEVIĆ je pri čiščenju peči udaril z desno roko ob dešaržni stroj ter si poškodoval palec na roki.

Pero MANDIĆ je pri delu v talilnici (manevru) dobil toplotni šok.

Vinko VOLF se je pičil s cinkom v kazalec leve roke, ko je polnil thede peči.

V RAFINACIJI

Sejfo JUJIC je pri izpraznjevanju preklonnega industrijskega vozička dobil palec desne roke med konstrukcijo in preklono posodo.

Leopold RANCIČ se je opeknel s tekočim cinkom po vratu in rami. Do brizganja je prišlo pri vlišanju tekočega cinka v model, ki je bil počen in vlažen.

Milorad TASIĆ je brez ščitnika za obraz posegal v šaržirni prostor rafinacijske peči, pri tem mu je cink brizgnil v oko.

V VALJARNI

Ladislav GOVEDIĆ je pri pakiranju cinkove pločevine zadel s kazalcem desne roke ob rob pločevine ter si ga porezal.

Jože VRBEK je pri ulivanju blokov dobil nekaj kapljic teko-

čega cinka v čevelj ter se opeknel po stopalu leve noge.

V KEMIJI

Martin VERDEL se je pri ulivanju natrijevega sulfita v stroj za luske postavil neposredno v bližino žleba tako, da mu je odbilo kapljico lužine v levo oko.

Azis HADIĆ je pri odpiranju vrat razkrojevca dobil kos mokrega superfosfata v rokavico, ki ga je zaradi še ne razkrojene žveplene kisline opeknel po zapestju roke.

Adam BANIČEK si je pri transportu vreč s superfosfatom odrgnil hrbtno stran leve roke ob vrata vagona.

Janka PETRINA je vnetljiva zmes, ki se je razlila in vnela opekla po rokah in nogah.

V ELEKTRO DELAVNICI

Branko KUKOVIĆ je zapiral vrata v ventilatorski prostor na novi žvepleni kislini. Pri tem so mu težka vrata poškodovala palec desne noge.

V STROJNI DELAVNICI

Dančev MITEVSKI je menjal ohišje mešalca pri kondenzatorju. Pri tem mu je ohišje zdrsnilo ter stisnilo ponesrečenca mezinice desne roke.

Vlado BOŽIĆ je pri spuščanju motorja v ohišje s pomočjo škripčevja dobil mezinice desne roke med motor in ohišje ter si poškodoval noht.

V GRADBENEM ODDELKU

Franc LEVAR je spuščal gradbeni material po vrvi. Pri tem mu je vrv zdrsnila in mu poškodovala prste na roki.

V TRANSPORTNEM ODDELKU

Mohamed KOVAČEVIĆ se je pri prelaganju desk udaril po kazalcu desne roke.

V KUHINJI TOPLEGA OBROKA

Franc PLETERŠEK si je zlomil palec na desni nogi, ko mu je pri razkladanju zabojev z zmrazjenim mesom en zaboj zdrsnil ter padel na stopalo.

V TEHNIČNI KONTROLI

Matija ŽUMER, dipl. ing. je pri hoji po stopnicah spodrsnil, pri padcu si je zlomil nogo v nartu.

NA POTI NA DELO SO SE POŠKODOVALI

Blaž MULEJ, Ivan HORVAT in Vinko ŽOHAR.

Civilna zaščita v novem zakonu o narodni obrambi

(Nadaljevanje z 12. strani)

UGOTAVLJANJE SPOSOBNOSTI ZA SLUŽBO V CIVILNI ZAŠČITI

Na podlagi 89. člena zakona o narodni obrambi je Zvezni izvršni svet izdal Uredbo o ugotavljanju sposobnosti za službo v civilni zaščiti.

Sposobnost za službo v civilni zaščiti se ugotavlja na zahtevo obveznika civilne zaščite, ki je že razporejen v enoto civilne zaščite. Zahtevo za ugotovitev sposobnosti vložijo obveznik pri pristojnem občinskem organu.

Sposobnost za službo v civilni zaščiti ugotavlja zdravniška komisija, ki jo v skladu s 4. točko 53. člena zakona o narodni obrambi določi občina.

To sposobnost lahko ugotovi zdravniška komisija tudi na podlagi zdravniške dokumentacije o zdravljenju obveznika, ali zdravniške dokumentacije, dobljene v postopku za presojo delovne zmožnosti in invalidnosti, če ti izvidi zadoščajo za ugotovitev sposobnosti.

Zdravniška komisija ugotovi, ali je obveznik sposoben oziroma omejeno sposoben za službo v civilni zaščiti. Če zdravniška komisija ugotovi, da je obveznik omejeno sposoben za službo v civilni zaščiti, mora določiti h kateri vrsti del je lahko razporejen.

Obveznik, za katerega zdravniška komisija spozna, da je nesposoben za službo v civilni zaščiti, je oproščen služiti v civilni zaščiti.

Razprava na delovni konferenci

(Nadaljevanje z 9. strani)

sposoben kader, ki bo voljan res aktivno sodelovati, da bodo zastavljeni cilji dejansko doseženi. Med drugim je tudi dejal, da našo problematiko občinski komite spremlja že od novembra in da je z njo seznanil najvišje predstavnike družbeno političnih organizacij v republiki.

Tovarišica Olga Vrabčeva je v svoji razpravi podkrepila: »Sanacijski program bo za Činkarno trd oreh, v katerem boste morali v kratkem času rešiti to, kar se je prej prepočasno reševalo. Priporočam vam, naj ima ta sanacijski program vgrajene ekonomske elemente. V občinskem merilu bomo napeli vse sile, da se bo Činkarna rešila težav. To ne bo lahka stvar, kajti glavno težišče bo moralo pasti na vas, na vaše strokovnjake in vaše sposobnosti organiziranja ter reagiranja. Izgledi so, vendar se stvari ne bodo uredile z različnimi deklaracijami ali prekinitvami dela, marveč z načrtnim delom in argumenti.

Sposobnost obveznika civilne zaščite za službo v civilni zaščiti se določi z odločbo, ki jo po izvidu zdravniške komisije izda pristojni občinski organ.

ZAŠČITA V DRUŽINI

Vsak občan in vsaka družina, kakor je rečeno v zakonu o narodni obrambi, je dolžna storiti določene ukrepe za svojo zaščito.

V čem je obveznost občanov oziroma družine?

Predvsem v dolžnosti, da se usposobijo za samopomoč in samozaščito in da pravočasno priskrbe zaščitna sredstva, kakor so: zaščitne maske, komplet obvez prve pomoči, sredstva za očiščenje vode itd.

Razen tega je vsak občan oziroma vsaka družina dolžna:

- kupiti petrolejsko ali baterijsko svetilko, svečo ali druga primerna sredstva za razsvetljavo,
- prilagoditi svoje kletne pro-

store za zaklonišča,

— priskrbeti pesek, posode za vodo in primerno orodje, da bi bilo mogoče razkopati ruševine in gasiti manjše požare,

— zatemnjevati svoje prostore in prometna vozila.

ZAŠČITA V STANOVANSKI HIŠI

Organizacija civilne zaščite v stanovanjskih hišah je zaupana hišnim svetom. Njihova naloga je, da vsakemu stanovalcu določijo dolžnost, ki jo bo opravljal v primeru vojnih pustošenj ali kake druge nesreče, kakor so potresi itd.

Hišni sveti oziroma podjetja za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami so dolžna organizirati enote civilne zaščite (ekipe za prvo pomoč, gašenje požarov, razkopavanje ruševin, za skrb za slabotne — otroke, stare ljudi, bolnike in druge).

Hišni sveti in podjetja za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami so dolžni tudi:

— pravočasno urediti in pripraviti zaklonišča za stanovalce in sestaviti podroben načrt, kako bi se zaklonišča v danem trenutku organizirano uporabljala,

— priskrbeti priročna sredstva za gašenje požarov in reševanje ogroženih,

— občasno organizirati vaje stanovalcev za preverjanje organizacije zaščite in njihove pripravljenosti.

Važno je poudariti, da so hišni sveti in stanovanjsko podjetje odgovorni za organizacijo in izvajanje in da je vsak stanovalec dolžan izpolnjevati vse ukrepe zaščite, ki so predpisani ali določeni ob dani priložnosti.

Stanovanjsko podjetje je dolžno priskrbeti opremo za enote civilne zaščite, ki se formirajo v stanovanjskih hišah.

(Dalje prihodnjič)

Naše sodelavke so praznoval

V petek, dne 6. marca malo pred praznikom dneva žena, je bila naša sindikalna dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Osnovna organizacija sindikata je našim sodelavkam priredila majhno slovesnost pred njihov praznik: sleherna članica našega kolektiva je prejela skromno praktično darilo, oskrbel pa je tudi za kulturni program, ki so ga pripravile učenke in učenci osnovne šole »Franja Vrunča«.

Naše sodelavke poslušajo zborni recitacijo

Učenke in učenci so se izkazali kot odlični recitatorji (slika zgoraj). Nadarjen harmonikar je zaigral nekaj poskočnih slovenskih narodnih pesmi (slika levo)

OH, TAKO SEM UTRUJEN(A)

Pameten počitek več uspehov pri delu!

Večkrat občudujemo moče in žene, ki so še v sivi starosti telesno in duševno čili in tako uspešno opravljajo svoje poklicno delo, da se včasih niti mladi ljudje ne morejo meriti z njimi. Če pa se pozanimamo za življenjske navade teh ljudi pa skoraj vselej ugotovimo, da niso samo dobri delavci, marveč si znajo privoščiti tudi pravičen in pošten počitek.

Ljudje ki mnogo delajo, se npr. v prostem času ukvarjajo s slikarstvom, glasbo, vrtnarjenjem, ribolovom in podobno. Dobro se zavedajo, da je njihov delovni učinek odvisen od delovne sposobnosti, le-ta pa od spočitosti. Zato si ne smemo predstavljati počitka kot lenobno brezdelje, temveč kot zasluženo plačilo, ali kot potrebno pripravo za delo.

Udoben ležalnik je kot nalašč za to. Vozniki se naj vsaj v nedeljo pošteno sprehodijo.

Če boste poslušali te nasvete, boste kmalu opazili, da se vrača tek in spanec, vaše počutje se bo izboljšalo. Vendar

to ni dovolj! Sprostiti in spočiti se morata tudi vaš duh in zavest. Vsaj nekaj ur dnevno moramo vneči s sebe skrbi, jezo in vse, kar nas duševno obremenjuje. Najbolje bo, če se takrat posvetite svojemu »konjičku«.

Za konec tedna in proste dni, si napravite približen načrt, kako si boste oddahnili. Posebno dobro morate izrabiti letni dopust, kajti počitek, sprememba zraka in okolja se vam bodo poznali vse leto.

ZVEDELI SMO

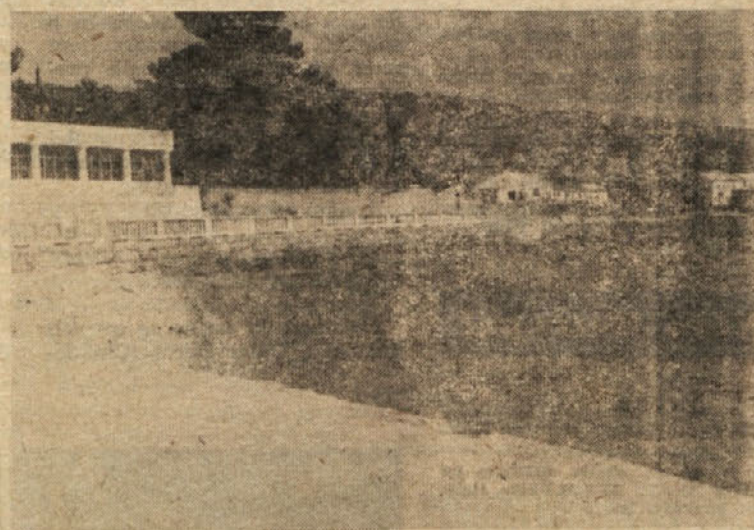
V prvih dveh mesecih letošnjega leta 38 gospodarskih organizacij ni moglo izplačati stodontnih osebnih dohodkov, ker zakon o sredstvih delovnih organizacijah določa, da tiste gospodarske organizacije, ki so končale poslovno leto z izgubo smejo izplačati največ osemdesetodstotne osebne dohodke od poprečja mase za osebne dohodke v letu, ko je podjetje zaključilo poslovanje z izgubo.

V januarju in februarju letošnjega leta so imeli v Sloveniji osemdesetodstotne osebne dohodke v 9 gospodarskih organizacijah s 7.895 zaposlenimi v februarju se jim je »pridružilo« še 23 delovnih organizacij s 5.162 zaposlenimi (skupaj 32 gospodarskih organizacij s 13.057 zaposlenimi), v dveh gospodarskih organizacijah z 28 zaposlenimi so izplačali minimalne osebne dohodke (40.000 Sdin), do konca marca pa v štirih gospodarskih organizacijah s 1.416 zaposlenimi niso izplačali osebnih dohodkov za februar.

Kako se najbolje spočijemo

Marsikdaj vidimo, da ljudje nimajo pravih pojmov o počitku. Kaj radi pretiravajo ali opravljajo nasilne kure. Nekateri se ure in ure pariyo na pekočem soncu ali preštevaajo kilometre prehojene poti, utrujeni, da jim klecajo kolena. Naslednji dan pa s težavo delajo. Tako ravnanje nima — kot sploh sleherno pretiravanje — nič opraviti s počitkom. Lotevajte se sivari, pri katerih se boste telesno in duševno čutili prerojene in osvežene.

Pri izbiri počitka in razvedrila moramo upoštevati svoje poklicno delo in po možnosti izbirati nasprotje naše poklicne dejavnosti. Če ves dan sedimo v pisarni, se bomo v prostem času razgibali na čistem zraku, uganjali šport, ribarili, vrtnarili in podobno. Kdor ves teden težko dela in je nenehno na nogah, bo v nedeljo miroval na čistem zraku.

V Biogradu na moru bomo lahko letovali v prijetnem počitniškem naselju v borovem gozdičku, oddaljenem od morja dobrih 200 m; plaža je peščena in se polagoma spušča v morje (slika zgoraj)

Počitniški dom »Kamensko« leži v neposredni bližini morja; plaža je lepo urejena (na sliki spodaj)

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Sentjunc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 22. Tisk in klišejji GP »Celjski tisk« Celje

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dragega očeta

FRANCA BAUMANA

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in sodelavcem, ki so v težkih urah sočustvovali z menoj, ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mi izrazili ustno ali pismeno sožalje — sodelavcem hvala za poklonjeno cvetje.

Zalujoča hčerka Mira Bauman

Vrednost točke

V MARCU
(ZA CELOTNO PODJETJE)

0,83 din

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. aprila do 15. maja 1970.

Kino Union

Od 14. do 17. aprila »KRVAVI PLEN«, ameriški barvni film

Od 18. do 21. aprila »DETEKTIV«, ameriški barvni film

Od 22. do 25. aprila »MAROKO 7«, ameriški barvni film

Od 26. do 29. aprila »LAHKA ZENA«, italijanski barvni film

Od 30. aprila do 3. maja »TEPEFA«, italijanski barvni film

Od 4. do 5. maja »CHARLIE BUBBLES«, angleški barvni film

Od 6. do 10. maja »IZKRCAVANJE PRI ANZIU«, italijanski barvni film

Od 11. do 13. maja »ULICA BREZ ZAKONA«, ameriški barvni film

Od 14. do 17. maja »DIVJI ANGE- LI«, jugoslovanski barvni film

Kino Metropol

Od 17. do 20. aprila »V VRTINCU NEMIRA«, italijansko ameriški barvni film

Od 21. do 22. aprila »RINGO IN NJEGOV ZLATI REVOLVER«, italijanski barvni film

Od 23. do 27. aprila »SESTANEK S SMRTJO«, italijansko-ameriški barvni film

Od 28. aprila do 2. maja »TARZAN ZMAGUJE«, ameriški barvni film

Od 3. do 6. maja »PETERKA ZA PEKEL«, italijanski barvni film

Od 7. do 10. maja »DIVJA TOLPA«, ameriški barvni film

Od 11. do 13. maja »SHOK CORRIDOR«, angleški film

Od 14. do 17. maja »SHALAKO«, francoski barvni film

Kino Dom

Od 17. do 19. aprila »VABA ZA MORILCA«, ameriški film

Od 20. do 22. aprila »RDECI PLASC«, danski barvni film

KADROVSKE VESTI

V MARCU SO PRISLI V PODJETJE: Majerič Maks, Boškovič Milorad, Beganovič Movalja, Filidjanovič Miodrag, Kuridža Djordje, Jakimovski Trojan, Rkulović Vladimir, Rožič Ivan, Beriša Sermet, Balaško Mijo, Kolar Milan, Rižnar Martin, Sofrič Ranko, Beriša Cemalj, Gaši Rafit, Kuzdžović Ismet, Štepanovski Boris, Marković Vojislav, Petek Franc, Bukvič Franc, Jus Janez, Popović Milovan, Ojdančič Slavko, Jevtič Spasoje, Mičič Milorad, Lazič Slobodan, Popović Ljubomir, Antonljevič Dragutin, Jordačičević-Marjan, Stojanović Cedo, Askerc Franc, Horvat Dušan, Nuhanović Rafija, Rojc Irena, Turnšek Lina, Stropnik Jože, Koštomaj Danica, Džombić Isafet, Vengust Vida, Todorović Tomislav, Majkovič Hilmi- ja

ODSLI IZ PODJETJA: Tovornik Alojz, Peleš Ismet, Majcen Adolf, Stancer Feliks, Ražnj Jože, Rojin Ivan, Zaveršek Broda, Huskič Atif, Kožar Božidar, Hadžić Adem, Poznič Marija, Artnak Ivan, Gaši Rifet, Beriša Cemalj, Ivanič Milorad, Pa- lič Mitar, Ilič Pero, Pleščak Anton, Sečić Sevalje, Kovačević Ivo, Jus Janez, Horvat Alojz, Kozel Stefan, Čudovan Drago, Martek Ivan, Boškovič Milorad, Lehkec Nikola, Si- ladži Josip, Kopinšek Stanislav, Alič

Husein, Jančič Franc, Kuzdžović Ismet, Ribič Alojz, Mičič Miladin, Preducić Jovan, Jačimovič Aleksa, Jovanikič Petar, Lugarič Milan, Majkovič Hilmija, Peunik Oton, Pr- vulović Milutin, Mikek Zdravko, Zalokar Anton, Lavbič Ciril, Udovč Frančišek, Jazbinšek Peter, Petro- vac Mustafa, Jučič Sejfo, Majkovič Suljo, Plauštajner Leopold, Djukelič Ilija, Plauštajner Emil, Kokol An- ton, Jesenovc Lidija, Vovk Roman, Turnšek Mihael, Mijič Stevo, Jaz- binšek Jože, Sagadin Franc, Barto- lič Blaž, Perc Drago.

V JLA STA ODSLA: Vajdl Janko, Stuler Peter.

V POKOJ SO ODSLI: Kranjc Ru- dolf, Trbojevič Milenko, Kožuh Emil, Cretnik Avgust, Perko Ida.

POROČIL SE JE: Jazbec Boris.

REBUS

SINDIKALNI SMUČARSKI DVOBOJ EMO – CINKARNA

Ob lepem sončnem vremenu je bil v petek, 20. marca organi- ziran smučarski dvoboj na Celjski koči, med ekipama EMO in CIN- KARNE. Tekmovanja so se udeležili starejši člani (nad 35 let) in mlajši člani (do 35 let).

Vsaka ekipa je štela v konku- renci 9 članov (3 starejši in 6 mlajših). Na dobro pripravljene progi ob ugodnih snežnih raz- merah so se po progi najprej spustili starejši člani. Med sta- rejšimi člani so bili tekmovalci iz EMO boljši, ker sta od naših kar dva tekmovalca padla.

Končni rezultat je bil:

EMO 170,6 sek.
CINKARNA 333,2 sek.

Posamezniki pa so se uvrstili takole: 1. Cater Berni (Cinkar-

na) 54,0 sek.; 2. Tratnik (EMO) 54,2 sek.; 3. Bajramovič (EMO) 57,2; 4. Polutnik (EMO) 61,2; 5. Rozman (Cinkarna) 1,30,8; 6. Ramšak (Cinkarna) 1,48,4.

Za starejšimi so startali mlaj- ši člani. Tu je Cinkarna dosegla popoln uspeh, saj so prva tri mesta zasedli tekmovalci iz Cin- karne, pa tudi ekipno smo bili boljši s časom:

CINKARNA 302,8 sek.
EMO 373,6 sek.

Med posamezniki pa je bil vrstni red naslednji: 1. Poder- gajs (CC) 42,8; 2. Kitak (CC) 44,4; 3. Kovačič (CC) 46,8; 4. Ca- ter (EMO) 47,2; 5. Volavšek (CC) 51,6; 6. Šrot (EMO) 54,3; 7. Pe- čovnik (EMO) 54,6; 8. Ločnikar (EMO) 57,1 9. Dečman (CC) 57,8; 10. Lebič (EMO) 58,2; 11. Kolar (CC) 1,01,4 in 12. Koželj (EMO) 1,02,2.

Po končanem tekmovalstvu je bila razglasitev rezultatov, kjer so tekmovalci iz Cinkarne dobili v dar lep pokal. Srečanje se je končalo s prijetnim družabnim večerom. Na koncu smo se do- govorili, da bo odslej srečanje tradicionalno – vsako leto.

G. K.

Naši tekmovalci, ki so se pomerili s smučarsko ekipo EMO